

hangversenye. 12.35: időjelzés, időjárásjel-
Asszonyok tanácsad-
időjelzés, időjárásjel-
magyar nyelvoktatás.
Lajos és cigányzene.
6.30: Halmay B.
polgármesterének fel-
jarszki emlékek fel-
verseny. 8: Halász Gy.
nagyanság, magyar he-
középeurópai műsorere-
rádió adóállomás
tése. 10: Pontos időjel-
s, hírek. 10.15: Somogyi
vü előadása. Majd: Pa-
itszigeti Polarich-éte-

z oroszlánbarlangban.
láv hangverseny a kö-
esere keretében. 22.15:

zenekar. 20.30: Heti in-
az igenbólintó" e. ifju-
tanulók előadásában.
Utána tánczene. 24:
est.

üzenekar. 2: Trió. 22:
2.15: Prága. 22.20: Mor-

berlini Ledvai-énekkar.
ördulés, tarkaest.

Híres dilettánsok, fel-
zongorajátékkal. 20.30
negyes játéka. 22.15:
zenekar előadásában.

ves zene. 21: Kamara-
ves zene. 21: Kamara-

ngv. 22.30: Alkalmi óra
e.

elgrád. 22: Varsó. 22.25:
fon. 20.30: Prága. 22.30:

zenekar. 21: Bach-est.
zi zene.

Hangverseny. 21:
és Elza vendégjátéka
vigjátéka" című egy-
20-23.30: Szórakoztató

Strauss zeneszerző-
ve. 20.30: Hindemith:
Berlinből. 21.30: Régi
ramofon-tánczene.

rka-est.

ini: Az olasz nő Al-
ja. A felvonásokköz-
30: Könnyű zene.

Katonazene. 20: Sztra-
gramofonon. 20.30:
azz.

rauss R.: „Salome” e.
incheni nemzeti szin-

rad. 23: Tánczene.
operaénekes horvát
Belgrád. 21.30: A né-
estje.

versenye. 22: Könnyű
és román zene. 20.45
nesejáték zenével. -
ene.

Saját orvos
mondja hogy
egyedül csak
„OLLA”
a megbizha-
tó orvos!
Ne fogadjon
el utánzatot

delések

RÉNYEK
lősek részére is min-
őn 314. Kivánság ár-
Brassó és vidékére:
ES Brassov

SUCHE „Pedagogist”
zu meinem 8 Jährigen
Knaben, Nebst in jü-
dischen u. in Profanen
Gegenstände unterricht
wid auch praktisch
systematisch jüdische
erziehungsmethode er-
wünscht, Reflektanten
wenden sich gefälligst
an Ganz Lajos Zimbó
Post Gurschont J. Arad.

SCHWARTZ IG-
NACNE orth. köze-
VEGETARIUS ET-
FERME és tejcsarnok
leg. Ferdinand (Wes-
elényi-utca) 10. szám
lat megnyit. Ugyan-
naponta friss tés-
s bivalytej, ugyas-
naponta frissen ké-
sített tejszín, tejföl
és turó kapható.
secsemőknek és be-
geknek allandóan egy
héntől fejt tej is
kapható házhöz szá-
va is.

XIII ÉVF. * SZAM 187
Cluj—Kolozsvár, 1930
június 24 Kedd
5690 ÉV - SZIVAN 28

Ramasetter Robert

BUDAPEST

Diszkrét 2. H. e. S.

Az Új Kelet az egy
és bánati zsidós-
napilap 400
Cikkünk utánnon
törres megjelölésév
meg.
Kéziratokat nem kü-
es megörzésükre sem

ÉLET

ZSIDÓPOLITIKAINAPLAP

szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-
utca) 10. szám. Telefon: 9-77.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 1150 Lei
Félévre . . . . . 600 „
Negyedévre . . . . . 320 „
Egy hónapra . . . . . 110 „

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem).
Egy évre 10 dollár.

Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel.

A báltii eset

A romániai sajtó néhány nap óta oldalas cikkeiben foglalkozik a báltii eseményekkel, amelyek csak első látásra tartoznak a szokványos antiszemitá exszusok közé, de közelebbről megvizsgálva, egészen speciális karakterrel tűnnek ki azok közül. Báltii tipikus beszarábiai kisváros, körülbelül akkora, mint Marosvásárhely, de azért a két várost még sem szabad egy napon említeni. Marosvásárhely Báltihoz hepest világváros. Alacsony fedetű, omladozó orosz udvarházak, széles, sáros utcák és nagy, nagy szegénység: ez Báltii. A városka lakosainak több mint 70 százaléka zsidó. Talán mióta Báltii a világon van, nem bántotta ott senki a zsidókat, egyrészt, mert olyan szegények voltak mindig, hogy senkinek az irigységét nem keltették föl, másrészt, mert a város lakosságának többségét alkották s így célszerű sem volt velük sékezdeni. Eltek, ahogy tudtak és tengettek máról-holnapra az életüket.

Igy volt ez a legutóbbi időkig, amikor is egészen különös és szokatlan jelenségek kezdtek megismétlődni a városban. Elkezdtek verni a zsidókat. Először csak szörványos esetek fordultak elő, de aztán egyre gyakrabban ismétlődtek meg a botrányok, a támadók egyre vakmerőbbek lettek, a zsidók által lakott egész utcákon ablakait verték be, üzleteket romboltak szét és kisebb-nagyobb bandákba verődve, egyre agresszívebb támadásokat intéztek a zsidó lakosság ellen. A zsidók a hatóságokhoz fordultak, hogy védjék meg őket. A hatóságok csakugyan megjelentek a helyszínen. Ekkor történt meg az a különös eset, amelyről a báltii képviselőknek és szenátoroknak a belügyminiszterhez intézett memoranduma úgy emlékezik meg, hogy „még a mai Oroszországban, a pogromok hazájában sem volt lehetséges, hogy hivatalos személyek ilyen szegyéntelen módon izgassanak”. Az történt ugyanis, hogy amikor a főügyész a rendőrkomiszárók kíséretében a rombolás színhelyén megjelent, ahelyett, hogy a romlókat letartóztatja volna, felemelte a kezét és sajtókezüleg kezdte püfölni a zsidókat. Ez a példa buzdítólag hatott s a rendőrkomiszárók is neki-
t a vagyonukat és életüket védő zsidóknak és alaposan helybenhagyták ket. Nyomban utána pedig a főügyész r táviratozott a belügyminiszternek, hogy nem történt semmi, csupán a zsidók provokáltak s ezért elnyerték méltó utalmukat.

Érthető, hogy ezután a közérdeklős Báltii felé fordult. Egészen érdekes dolgok derültek ki. Kitudódott például, hogy a megismétlődő uccai támadások és ablakbeverések nem holmi böszelék hajtotta végre, hanem a Ion Ceanga-liceum nagymenyű növendékei egy State nevű tanáruk vezetésével, akik valóságos stratégiai felvölásokkal rendeztek Báltii uccáin és városzerte előkészített rohamokat intéztek a zsidók ellen. A báltii eset természetesen nem maradhatott titokban s a kormány tagjai látható idegesleg fogadták az ebben az ügyben közölt intervenciókat és ki tudja, hányadszor elismételték a formulát, hogy a kormány meg fogja vizsgálni az esetet és megteszi a legszigorúbb intézkedéseket a bünösök megbüntetésére.

Egészen érhetőnek tartjuk, hogy a kormányt kínosan érintik az ilyen esetek, annál is inkább, mert még mindig változatlanul hisszük, hogy a kormány közvetlenül nem hibás a történetben és sokkal szívesebben venné, ha báltii exszusok nem történtek volna meg. Valóban a kormány egyetlen képviselő sem vett részt a báltii zsidó-

verésben s ha jelen lettek volna, bizonyára igyekeztek volna megakadályozni azokat. De vajjon csak közvetlen tetteiért felelős a kormány? Hát a főügyész, a rendőrkomiszár és a gimnáziumi tanár nem a kormány jóvoltából van a helyén és nem a kormány intenciói szerint kell cselekedjék? Az utóbbi évek során az antiszemitá exszusok számos fajtájával kellett megismerkednünk, de arra még nem volt példa, hogy a hatóságok közvetlen és aktív szerepet játszottak volna az exszusok végre-

hajtásában. Mindez pedig egy olyan városban történt, ahol a lakosság 70 százaléka zsidó. Vajjon nem vall a zsidó lakosság páratlan törvénytisztelőtélere az a tény, hogy a megismételt támadások ellenére is megőrizte nyugalmát és az erőszakra nem reagált erőszakkal, hanem a kormányhoz fordult segítségért. Ennek a segítségnek azonban nem szabad késnie. Mert ha el is fogadjuk a védekezést, hogy a kormány nem okolható azért, ami Báltiában történt, de semmi-

féle melegséget nem lehet majd találni arra, ha a báltii bünösök nem nyerték el a legrövidebb időn belül méltó büntetésüket. Jelen esetben nem lehet „ismeretlen tettesekre” hárítani a felelősséget. A tettesek nagyon is ismeretesek s az államhatalom közvetlen exponensei. Végzetes következményei lehetnek annak, ha a kormány ezalkalommal is tétova és kétértelmű magatartást fog tanusítani. Ez a magatartás a kormány közvetlen bünrészességének bizonyítéka lenne.

Csorbatón kezdetét vette a sajtó-kisantant értekezlete

Prága, június 23. Csorbatón ma megkezdődött a sajtó-kisantant értekezlete. A konferencia megnyitó ülésén a kormányok is képviseltették magukat.

Benes már tegnap óta Csorbatón van s várja Jugoszláviából és Romániából külügyminiszterait.

Páris, június 23. A Temps vezércikkét irt a kisantant ezidő csorbai konferenciájáról. A lap hangoztatja, hogy a kisantant nem fenyeget senkit és nem igyekszik akadályokat gördíteni a népek politikai és gazdasági együttműködése elé. Természetes — írja a Temps, — hogy a kisantant gondosan örködik a békeszerződés által teremtett status-quo felett és dolgozik az új rend meg-

óvásán. Magyarország és a kisantant viszonyával foglalkozva, a lap megállapítja, hogy a párisi és hágai megállapodások után a helyzet kezd tisztázódni és fennáll a lehetősége a politikai közlekedésnek és főképp a gazdasági érdekek összeegyeztetésének. A magyarok ugyan továbbra is tiltakoznak Trianon fenntartása ellen, de nem valószínű, hogy meggondolatlan kezdeményezéssel megakarnák zavarni Középeurópában a békét. Ebből a szemzögből itéli meg a lap az utóbbi napokban Habsburg Otto uralomra juttatásának szándékáról a világsajtóba került híreket is. A monarchista érzelmek — írja a Temps — egyes

magyar körökben erősen él, de bizonyos, hogy ez a kérdés nem időszerű még a magyar politikuskok előtt sem. Középeurópában politikai megbékülésre és gazdasági együttműködésre kell törekedni, mert nem szabad engedni a háborus szellem felújulását — végzi a francia lap.

Belgrád, június 23. Az Avala távirati iroda jelenti, hogy Marinkovics jugoszláv külügyminiszter ma reggel 7 órakor Fotics követségi tanácsos kíséretében elutazott Csehszlovákiába a kisantant konferenciájára. Marinkovicsot távolléte alatt Kumanudi tárcanélküli miniszter helyettesíti.

Bratianu Vintila cimbitorlás miatt perli George Bratianut

Feltartóztathatatlanul bomlik a liberális párt
Ha Bratianu Jonel élt volna...

Bucuresti—Bukarest, június 23. (Az Új Kelet tudósítójától). A liberális pártban az új államrend által előidézett bomlási folyamat feltartóztathatatlanul halad tovább. Nap-nap után újabb és újabb megyei szervezetek jelentik be csatlakozásukat George Bratianu akciójához, aki a sajtó képviselőinek adott nyilatkozatában kijelentette, hogy az ortodox liberálisok jelenlegi vezetőivel semmilyen tranzakcióra nem hajlandók.

Semmi tranzakció

— El vagyok határozva — mondotta George Bratianu —, hogy a megkezdett akciót befejezem. Meg nem állunk addig, amíg a monarchikus rend elismerését és a régi hasznavehetetlen vezető eltávolítását el nem érjük. Ugy hiszem, hogy a jelenlegi körülmények között a liberális párt csak egy őszinte és követkevs politikával vívhatja ki magának a korona és a választó tömegek bizalmát. Ez az egyetlen út, amelyen haladva a liberális párt ismét elfoglalhatja azt a helyet, amely a romániai politikai életben dicsőséges multja alapján meg is illeti.

Tegnap a brailai és sorocai liberális szervezetek jelentették be a George Bratianu akciójához csatlakozásukat. A „vintilista” liberálisok kétségbeesett erőfeszítéseket tesznek, hogy a bomlási folyamatot megakadályozzák. A pártvezetők előtt azonban ma már világosan áll az, hogy amíg Bratianu Vintila marad a liberális párt élén, addig az egység helyreállítása teljességgel lehetetlen. A jelenlegi vezetők egyike sem me-

részkedik azonban ezt az igazságot Bratianu Vintilával közölni. Még azokat a memorandumokat sem igen mutatják meg a liberális párt vezetőknek, amelyeket a vidéki szervezetek küldenek és amelyek egyhangulag megállapítják, hogy Bratianu Vintilának az uralkodóval szemben elfoglalt harcias magatartása következtében a liberális párt ismét elveszítette azt a bizalmat, amelyet a nemzeti-parasztpárt tizennyolc hónapos kormányzásának ideje alatt nagy erőfeszítések árán sikerült a választók körében visszahódítani.

A vezetők egy-része azt kívánja, hogy Duca kérje fel Bratianu Vintilát a pártvezérségről való lemondásra. Duca azonban nem vállalja ezt a haláltán szerepet a többiek pedig még kevésbé merészkednek ilyen természetű kérdéssel járulni a hetek óta feldúlt idegállapotban levő Bratianu Vintila elé. Argetoianu nyíltan hangoztatja, hogy Bratianu Vintila elnökségének minden egyes napja George Bratianu és a kormány malmára hajtja a vizet. Míután azonban Argetoianu már nem egyszer került összetűzésbe Bratianu Vintilával, egyébként is csak nemrég tagja a liberális pártnak és így ő sem vállalkozik a hóhér szerepére. Ezzel szemben elkerülhetetlenül szükségesnek tartja, hogy valaki mégis csak megmondja az igazat Bratianu Vintilának.

Ha Bratianu Jonel élt volna... Arról, hogy esetleg Bratianu Vintila megváltoztatná magatartását Károly királlyal szemben, természetesen szó sem lehet. Azok a liberális vezetők, akik

tegnap délelőtt Bratianu Vintilával tárgyaltak, ismételtlen megállapították, hogy a párt vezére követkevs magatartásában. Vintila megtérése egyébként is késői volna, mert az a beszéd, amelyet ő Károly király proklamálása után egy nappal tartott, egyszer s mindenkorra elvágta még a közlekedés lehetőségét is közte és a kormány között. A bukaresti lapok élénken kommentálják a liberális párt válságát. Pamfil Seicairu, a Curentul főszerkesztője, „Ha Bratianu Ionel élt volna” cím alatt foglalkozik a Károly király hazatérésével kapcsolatos eseményekkel és megállapítja, hogy amíg Bratianu Ionel élt, addig a liberális pártot soha ilyen megkötések nem érthették. Bratianu Ione, vasakarata rányomta bélyegét az elmúlt két évtized politikai életének ritmusára s amíg ő élt, semmi az ő tudtán és beleegyezésén kívül nem történhetett.

Vintila perli George-t

A liberális párt vezérlőbizottságának tegnapi ülésén elhatározták Vasilescu Valieannak a pártból való kizárását. Valiean az első között volt, aki George Bratianu akciójához csatlakoztak. A Curentul értesülése szerint Bratianu Vintila megkérdezte a liberális párt jogászait, hogy cimbitorlás miatt perelheti-e George Bratianut, aki a liberális párt vezérének nevezi magát. A jogászok természetesen igenlő választ adtak Bratianu Vintila kérdésére, politikai körökben azonban kétségbe vonják, hogy akadni fog olyan igazságszolgáltatási fórum, amely helyt adna Bratianu Vintila keresetének.

Volubilis, egy római város Marokkóban, ahol zsidó templomok állottak

Irta: Arnold Höllriegel

A marokkói táj ugyyszólván sehol sem pusztaság és sokhelyütt hasonlít Andaluziára. Meknes és Fez között azonban a tájkép teljesen olaszos, az ember Umbriában vagy Toscanában képzelet magát. A fehér mór házak emelik az illúziót. Ha az ember erre-felé sétál, gyakran találkozik egy régi római város elpusztított boltíveinek és oszlopainak maradványaival.

Marokkóban vannak Volubilis romjai, ahol német és osztrák hadifoglyok dolgoztak a háború éveiben. Ők ásták ki a római város maradványait. Ma talán fele a régi római városnak már ki van ásva. Látjuk a főutat, amely egy és fél kilométer hosszú volt, a fórumot, a bazilikát, egy diadalívét, számos magánházat és egy érdekes olajprezselésre szánt telepet. A feliratok szövegei bizonyítják, hogy Volubilis a rendes időszámítás utáni első és negyedik évszázad között római gyarmatváros volt, nem ugyan a legfontosabb területen, amit ma Marokkónak neveznek, de az egyetlen, amelynek ilyen jól konzervált maradványait találtak. A városból ut vezetett Tanger felé, Mauritania, Tingitana nevű provincia fővárosába. Volubilistól két kilométerre egy római légió állomásozott. A város maradványai ma tizenkilenc évszázaddal a rómaiak után és miután a marokkói szultánok a város mozaikjait és oszlopait szorgalmasan elhurcoltatták palotáikhoz még mindig nem hatnak úgy, mint a ósdiak lennének. Inkább olyanoknak látszanak, mint egy most épülő amerikai város. Az utcák tiszták, geometriailag meghatározták és ma sem lehet félreismerni a város koloniális jellegét. A római birodalomnak legszélsőbb nyugati határjelzője volt ez a város.

Claudius császár Volubilisnek városi jogokat adott, hálaiból, mert egykor itt bizonyos Marcus Valerius Severus, egy kolonistákból álló kohorszszal kitüntette magát a lázadó mörök ellen. Természetes, hogy a fórumon felállították ennek a hősnak az emlékművét. A talapat és a magyarázó szöveg még mindig itt áll. Volubilis feliratain egyébként az ország különböző törzseinek a neveit lehet olvasni, olyanoké, akik még most is élnek, hasonló néven. A marokkói herberek két évezred alig változtatta meg. A kicsiny volubilisi múzeumban látni lehet egy berber ifjunak kőből faragott fejét, amelyről csak a turbán hiányzik. Ha rátennék a turbánt, tipikus marokkói fej volna, amilyent ma is sokat látunk azon a vidéken.

Ez a fej és egy márványból faragott Vénus — hasonló a medici Vénushoz — ezek a legjobb volubilisi leletek. De ennél is különb egy bronzból való kutya, amelyet a Caracalla tiszteletére emelt diadalív mellett találtak.

Olyan fajta kutya, amilyen ma is sok van Afrikában és amelyet „szluginak” hívnak. A művész úgy mintázta meg, mint amikor ugatva megállítja a vadat. A római művészkorszakból nincsen öt ilyen sikerült alkotás, annyira élő és modern. Hatalmas mestermű, amelyet valamelyik műbarát római hozott magával ebbe a gyarmati fészekbe.

Ülök egy oszloptörödéken, előttem pompás omladékok, violaszínű, liliumdudvakkal. Ülök és elmélkedem. Ime kétezer évvel később ugyanez a mórország ugyanolyan módon áll kolonizálás és civilizálás alatt. Vajjon lehet-e megcivilizálni? Talán mégis. A mór építkezési stílust a rómaiak találták-e ki? Kifelé az ablak nélküli falak, befelé az atrium és a vízmedence és az arab házak kicsi udvara, a pátio. Hiszen valószínű, hogy a régi latin városok alapjában véve hasonlítottak az akkori afrikai városokhoz. Talán olyanok voltak, mint a mostaniak, természetesen mecsetek és minarettel nélkül.

Tanulmányozom az ásátások terveit

és esodálkozva látom, hogy sehol nem lehetett találni egy templom nyomát, sehol nem lehetett látni egy istenházat. Lehet, hogy ez még mindig valahol a romok alján van, a folyam medrében, ahogy azt az arabok hiszik. Volubilist állítólag a Fáraók alapították. De meg lehet, hogy egy külön templomváros is volt valahol a közelben, egy szent akropolis.

Nehéz ezt bebizonyítani. De valószínű, hogy zsidó templomát is lehet majd találni, mert a rómaiakkal zsidók is jöttek ide.

Négy kilométerre Volubilistól, egy dombon fekszik Mulaj Idris zarándokhely. Hófehér mór városka, szép, mint egy álom, olajfák között, vízesések mellett, egy hegykötve. Egy római vízvezeték Mulaj Idrisből viszi a vizet Volubilisig. Nem tudom bebizonyítani, de fogadni és esküdni mernék, hogy Mulaj Idris alatt római emlékeket lehet találni és talán a római kor emlékei is régebbiek. Bizonyára mindig is szenthely volt ez. Vajjon ki ismeri az ősi isteneket. Bizonyára áldozatokat mutattak itt be, mielőtt Hannibál Karthagába ért és mielőtt a római segélyesapatok esetepatézta a mörökkel és sokkal régebben, mint amióta egy Mahomed nevű ember Arabiában álmódzott... Látni lehet ezen a helyen, bizony látni és érezni a szentséget.

Am halljuk, mit mond a hivatalos legenda!

Mulaj Idris, Abdul fia, Hasszan unokája, Imam Ali dédunokája és Mohamed unokája az arabissidek ül-

dőzése elől 788-ban Arabiából Ulilibe menekült, vagyis Volubilisbe, amely akkor még élő város volt, amelyben keresztények, zsidók és római pogányok éltek. Mulaj Idris mindnyájukat megtérítette az izlam vallásra. Vezetőjük volt és valóságban az ország első mohamedán szultánja. Ő alapította Fez városát, amelyet szent fia, akit szintén Mulaj Idrisnek hívtak, felépített. I. Mulaj Idris Volubilisben halt meg, megmérgezték. Harun el Rasid mérgezte meg, az a bizonyos Harun el Rasid, aki minden keleti mesében elő szokott fordulni.

828 körül a marokkói apostolat itt temették el. Sirja fölött emlékművet építettek: kolostort, iskolát és zarándoktanyát.

Nem engedték, hogy bemerjenek a szent helyre. A hitetlen csak bizonyos, fából való korlátokig juthat el és itt sem tartózkodhat sokáig. A francia okkupáció ellenére sem jó, ha az idegen sokat tartózkodik Mulaj Idris szent uccáin. Annyi időt sem hagytak nekem, hogy egy tarka templomi gyertyát vásároljak.

Arról szó sincs, hogy Mulaj Idris keskeny, hegyes uccáin ki lehessen ásní egyetlen követ is a föld alól. Pedig meg vagyok győződve, hogy az ásátások felszínre hoznák a régi akropoliszt, amely Volubilishez tartozott. Volubilis és Mulaj Idris között világos az összefüggés és ez kiderül a mohamedán legendából is. Hány ezer évvel Mohamed ünokájára előtt temetkeztek e szent helyen! Volubilis pogányai elvégre valahol mégis csak áldoztak és ha nem találták meg őket a római város romjai között, akkor bizonyára itt szunnyadnak a szent városka alatt.

Az északafrikai izlam nagy sir-kultuszt ismer. A legtöbb vallás át van itatva a sírok és temetők tiszteletétől, különösen azonban az izlam.

Dánia felett repült tegnap a Graf Zeppelin

Berlinben és Hamburgban is leszállott a léghajó

Berlin, június 23. A Graf Zeppelin az éjszaka folyamán átrepült Berlin felett és nyugati irányt vett Dánia felé. Hajnali 4 órakor a léghajó Kopenhága felett volt, majd visszatért Berlinbe, ahol reggel 7 órakor leszállott. A kora reggeli óra ellenére óriási tömeg volt a stakeni repülőtéren, ahol a Graf Zeppelint várták. Leszállás után Scholtz berlini polgármester üdvözölte dr. Eckenert, akivel a városháza hajtatót és beiratott nevét a birodalmi főváros aranykönyvébe. A léghajó 9 órakor újra startolt és ezúttal Hamburgba indult. Délután 3 órakor megjelent a kikötőváros felett s 5 órakor visszatérően le is szállott Hamburg repülőterén. Utascere alkal-

mával incidens történt. A léghajó váratlanul a levegőbe emelkedett s három rendőrtisztviselőt magával ragadott, akiket be kellett emelni a gondolába. Néhány utas és Lehmann kapitány, a léghajó vezetője a repülőtéren lemaradt s a léghajó körözni kezdett a város felett, hogy alkalmas pillanatban újra leszállást végezhesen. A kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt ez azonban többszöri kísérletezés után sem történehetett meg s Lehmann és az utasok ott maradtak Hamburgban, míg a hamburgi rendőrtisztek Berlinbe utaztak a léghajón. A Graf Zeppelin Staakenben este 9 órakor simán leszállott.

Kipusztítják a chicagói alvilágot

Dawes tábornok, az új kormánybiztos erélyes intézkedéseket tett a banditák ezéinek kézrekerítésére

Newyork, június 23. Chicagó, az Egyesült-Államoknak ez a rohamosan fejlődő metropolisza évtizedek óta szomorú hírhedségre tett szert bandita-negyede, az ugynevezett alvilág révén, amelynek lakói nemesak a város közbiztonságát veszélyeztették, hanem az idők folyamán olyan hatalomra tettek szert, hogy vezéreik helyet kaptak a világváros közigazgatásában is, úgy

hogy szinte hivatalos asszisztencia mellett folytak le napról-napra a vakmerőbbnél-vakmerőbb rablások, fosztogatások és orgyilkosságok.

A chicagói banditák nem elégedtek meg azzal, hogy Chicagó polgárságát szinte hüberecsiké tették, hanem más városokba is rendeztek kirándulásokat és a legfantasztikusabb büntényektől sem riadtak vissza.

Govora fürdő Szezon június 1-től szeptember 30-ig.

Jódos és kénes ásványvizek, rendkívül hatásosak krónikus reuma, érelmeszesedés, szélütés és vörhaj ellen.

Fizioterápia, elektromos gyógyászat, inhaláció, pulverizáció, süritett levegő reichenhaller módra, szénsavas fürdők, hidroelektrikus fürdők, diathermia.

CĂLIMANEȘTI-CĂCIULA

Kénes ásványvizek, hajtóhatású vizek, ajánlatosak krónikus reuma, vérszegénység, limfator, migren stb.

Fizioterápia, inhaláció, pulverizáció, diathermia, iszapfürdők és szénsavas fürdők.

Patakfürdők, szend az Olt partján

CĂCIULA GSV NYVIZ felü mulhatatlan a vese-, máj-, és húgyszervi megbetegedéseknél. (Vesekő, homok, guta, érelmeszesedés)

Információt, prospektust és tarifát ingyen küld a Soc. Govora-Călimanești, Strada Brezoianu 44, București.

Az amerikai közvélemény már évek óta erélyesen sürgeti a kormányhatalom nyomatókos intézkedéseit az alvilág kipusztítására, miután Chicagó eddigi rendőrfőnökei nem tudták — vagy egyenesen nem akartak — a kellő eréllyel és határozottsággal fellépni az egyre vakmerőbbé váló gonosztevők ellen. A kormány most végre elhatározó intézkedés megtételére szánta el magát. Teljhatalmu kormánybiztosi minőségben Chicagóba delegálta Dawes tábornokot, az erélyeről és takikájáról híres katonát, aki eddig Londonban képviselte, mint nagykövet az Egyesült-Államokat és azt a megbízást adta neki, hogy a legrövidebb időn belül tisztítsa meg Chicagót a gonosztevők ezreitől.

A vaskezü katonák működésétől sokat várnak Chicagóban, ahol hozzátéve az erélyes számítás szerint nem kevesebb, mint tizenötezer bandita rejtőzik. A chicagói perifériákon klubbhelyiségek, tánclokálják, egyesületeik és más szervezeteik vannak a gonosztevőknek, akik ugyszólván a nyilvánosság szemeláttára követik el a leggaládabb gonosztevőket, de dolgukat majdnem mindig olyan ügyesen végzik, hogy nem tudnak kielégítő bizonyítékokat produkálni ellenük. Abban az esetben pedig, ha egy-egy bűnöző mégis hurokra kerül, a banditaszervezet kiterjedt összeköttetései révén sok esetben sikerül kikerülniük az igazságszolgáltatás sújt kezét.

Dawes tábornok már meg is érkezett Chicagóba és nyomban hozzáfogott a rendesinálás nehéz munkájához. Erélyes intézkedéseinek már mutatkozik is a hatása, miután megérkezése óta egyetlen nagyobb büntény sem fordult elő.

Mit irnak az orvosi szaklapok a vérbajnak az arzén, higany, bismuth SIGMARGYL pasztillákkal való kezeléséről

Az ezzel a gyógyszerrel folytatott gyógykezelések eredményei sokszor képeztek orvosi szakközlemények tárgyát. Kivonatoljuk a Sanitara Militara folyóiratnak 1927 júliusi 6. és 7. számából a következőket:

- VI. Fejezet. A SIGMARGYL-lal elért terapeutikus eredmények.
- Elsődleges vérbaj.
- 1. A vérbaj seb megváltozik 20-30 pasztillával, eltűnik 45-56 pasztillával.
- 2. Inguinalis adenopatia megváltozik 120 pasztillával.
- Másodlagos vérbaj:
- 1. A papulózus szifiliszsebek (Roseola-Maculó-Papulosa) megváltoznak 22 pasztillával és teljesen eltűnnek 32-42 pasztilla után.
- 2. A populózus szifiliszsebek megváltoznak 20 pasztilla, teljesen eltűnnek 42 pasztilla után.
- 3. A végbél körüli hiperiritikus szifiliszsebek (olyan nagy mint egy dió felére redukálódnak 60 pasztilla és teljesen eltűnnek 100 pasztilla után.
- 4. Az eroziv szifilisz-kiütések eltűnnek 40-50 pasztilla után.
- 5. A nyálkahártya és mandula-seb megváltoznak 28 és teljesen meggyógyulnak 50 pasztilla után.
- 6. A varioliformis szifiliszsebek eltűnnek 80 pasztilla után.
- A SIGMARGYL hatása a Bordó Wassermann vizsgálatra:
- 1. Az elsődleges vérbaj seronegativ fázisát nem követi a seropozitiv fázis (120 pasztillás kezelés) fertőzés kizárva.
- 2. Másodlagos állapotban lévő erőteljes pozitív seroreakciót a negatív seroreakció követi 60-132 pasztilla után.
- XII. Fejezet. A SIGMARGYL-nál hangsúlyozandó az általános türelmeség.

Revista Sanitara Militara. Az egész országból leveleket kapunk az orvos uraktól, akik megerősítik a SIGMARGYL óriási értékét. Tekintettel arra, hogy a SIGMARGYL pasztillákban készült, a gyógykezelést könnyen lehet végezni. Minden számat vehet azzal, milyen fontosság van ennek a gyógyszernek, ahol nincs kéznél orvos.

A SIGMARGYL hatása két év alatt eléggé bebizonyosodott ebben az országban és ez bátorít fel minden beteget arra, hogy ezt használja.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Kívánatra megküldjük a SIGMARGYL-ra vonatkozó irodalmi értekezéseket és magyarázatokat ingyen. Lerakat: SIGMARGYL ügynökség Bukarest, V. ker. Str. Principele Unirii Nr. 14. Telefon 379-94 és 351-19.

megsz

Jorga

Bucuresti—Buk. Uj Kelet tudósító sánap délelőttü napirend előtt M buhuhi események tóságok teljesen in koztak a gyár és bérkonfliktusba munkásokat. Ha söbb utasításra szigorubb intézkök szembem.

D. R. Ioanitescu niszterelnökhöz. két alminiszterre beosztása? Ha nekér e tárgyban in sára engedélyt.

Ezután áttértek lyen a régenstanó havi 150.000 lej r parlamenti kezden tott — törvényjav

A rége

Lucian szocialist hogy az ország péi kozolják. Semmi s a horribilis nyugdi Pardos kormán rossz és fölösleges riult már a Ház elő sabb valamennyi k

P. Ioanitescu pé kijelenti, hogy a ment tagjai nyu azonban a kormány gondoskodni kell szág volt régense gondtól mentesítés

Pardos: Almin joguk a kormány r

Racovita táborn lat ellen beszél és lyos helyzetére, an takarékossgát írja még szó lehet v megállapításáról, emelték ki, de nem lön nyugdíj a pat

Ceausoglu lupist mány, akár egyes tették be a javasla utasítani.

Rasnoveanu szo nek tartja, hogyha volt régenseket, ak mények között éh lenének, hogy r szegény országnak tára.

Leon lupista me ja, hogy a régense kenységet anyagi akarják meghálál

Bucuresti—Buk. Kelet tudósítójától ülésen Stefanescu k tert, hogy a hadser tét szereze be köztől, kikapesolva a k vábba a kiviteli ill sét és erre vonatkoz tot is nyujt be.

Spinei kéri a tigh gós elkészítését, me árvízveszedelem fer

Isac intézkedések uszora ellen. Iunian igazságü hogy a kormány ez kozik és megfelelő

Kérjen

100 : 36

Szenvedélyes vita után megszavazta a kamara a volt régensek másfélmilliós nyugdíját

Jorga, a szocialisták, sőt a többségi képviselők is tiltakoztak a javaslat ellen. Dr. Fischer József kritikája a biztosítási javaslatról

vélemény már évek óta a kormányhatalmát...
...miután Chicago kei nem tudtak...
...nem akartak...
...határozottsággal felmerőbbé váló gonosz...
...ormány most végre és megtételére szánatalmu kormánybiz...
...Chicago delegálta az erélyéről és takonát, aki eddig Lon...
...mint nagykövet az t és azt a megbízást legrövidebb időn be...
...Chicago a gonoszte...

a működésétől sokat...
...ahol hozzávetőle...
...nem kevesebb, mint...
...rejtőzik. A chica...
...buhelyiségeik, táne...
...teik és más szerve...
...gonosztevőknek, akik...
...ánosság szemellett...
...adabb gonoszítottak...
...nem mindig olyan...
...gy nem tudnak kik...
...kat produkálni elle...
...ben pedig, ha egy...
...s hurokra kerül, a...
...iterjert összeköttet...
...ben sikerül kikerül...
...lgáltatás saját kezét...

írnak apok a verbajnak ny, bismuth Sigmazsillákkal való léséről

egyszerrel folytatott...
...edényei sokszor ké...
...közlemények tárgyát...
...Sanitara Militara...
...június 6. és 7. szá...
...oket: SIGMARGYL-lal el...
...eredmények.

megváltozik 20-30...
...k 45-56 pasztillával...
...enopatia megváltozik...
...aj: szifiliszsebek (Rose...
...sa) megváltoznak 2...
...esen eltűnnek 32-4...

szifiliszsebek megvá...
...a, teljesen eltűnnek...
...ali hiperirotikus sz...
...nagy mint egy dió...
...k 60 pasztilla és tel...
...pasztilla után.

szifiliszsebek eltűn...
...a után. Ca...
...ya és mandula-sebek...
...és teljesen meggyó...
...la után. szifiliszsebek el...
...a után. hatása a Bordot...
...alatra: vérhaj seronegati...
...a seropozitív fázi...
...elés) fertőzés kizár...

apokban lévő erőtel...
...kiót a negatív sero...
...132 pasztilla után. SIGMARGYL-nál ki...
...általános türelmes...

Militara. 60 levelet kapun...
...akik megerősítik...
...si értékét. hogy a SIGMA...
...készül, a gyógyke...
...t végezni. Minden...
...a, milyen fontosság...
...szernek, ahol nin...

hatása két év ala...
...odott ebben az or...
...rit fel minden bet...
...szaszálja. zertárakban és dr...
...ildjuk a SIGMA...
...irodalmi értekezé...
...okát ingyen. RGYL...
...tr. Principele Unit...
...-94 és 351-19.

Bucaresti-Bukarest, június 23. (Az Uj Kelet tudósítójától). A kamara vasárnap délelőtt ülést tartott, amelyen napirend előtt Mirescu szocialista a bulási eseményeket teszi szóvá. A hatóságok teljesen indokolatlanul beavatkoztak a gyár és a munkások közötti konfliktusba és brutalizáltak a munkásokat. Ha a hatóságok nem felsőbb utasításra jártak el, úgy a legszigorúbb intézkedéseket követeli velük szemben.

D. R. Ioanitescu kérdést intéz a miniszterelnökhöz, miért van szükség két alminiszterre és milyen azoknak a beosztása? Ha nem kap választ, úgy kér a tárgyatban interpelláció elmondására engedélyt. Ezután áttértek a napirendre, amelyen a régenstanács tagjainak adandó havi 150.000 lej nyugdíjról szóló parlamenti kezdeményezésből benyújtott törvényjavaslat szerepelt.

Lucian szocialista tiltakozik az ellen, hogy az ország pénzét ilyen módon tékozlják. Semmi szükség nincs ezekre a horribilis nyugdíjakra.

Pardos kormánypartí szerint sok rossz és fölösleges törvényjavaslat került már a Ház elé, de ez a legodiosabb valamennyi között. P. Ioanitescu pénzügyi alminiszter kijelenti, hogy a javaslatot a parlament tagjai nyújtották ugyan be, azonban a kormány is támogatja, mert gondoskodni kell arról, hogy az ország volt régenseit minden anyagi gondtól mentesítsék.

Pardos: Alminisztereknek nincs joguk a kormány nevében beszélni.

Racovita tábornok szintén a javaslat ellen beszél és utal az ország súlyos helyzetére, amely a legszigorúbb takarékoságot írja elő. Sarateanunál még szó lehet valamelyes nyugdíj megállapításáról, mert őt állásából emelték ki, de nem tudja miért jár külön nyugdíj a patriarhéának.

Causoglu lupista szerint akár a kormány, akár egyes képviselők terjesztették be a javaslatot, azt vissza kell utasítani.

Rasnoveanu szocialista kétségtelennek tartja, hogyha megkérdéznék a volt régenseket, akik jó anyagi körülmények között élnek, maguk is kijelentnék, hogy nem reflektálnak a szegény országnak ilyen nagy áldozatára.

Leon lupista megszégyenítőnek tartja, hogy a régensek hazafias tevékenységet anyagi rekompenzációkkal akarják meghálálni.

Bucaresti-Bukarest, június 23. (Az Uj Kelet tudósítójától). A kamara délelőtti ülésén Stefanescu kéri a hadügyminisztert, hogy a hadsereg gabonaszükségletét szerezze be közvetlenül a termelők től, kikapcsolva a közvetítőket. Kéri továbbá a kivételi illetékek megszüntetését és erre vonatkozólag törvényjavaslatot is nyújt be.

Spinei kéri a tighinai gátmunkák sürgős elkészítését, mert a várost állandó árvízveszedelem fenyegeti.

Isac intézkedéseket követel a kamatazsora ellen.

Ionian igazságügyminiszter kifejti, hogy a kormány ezzel az ügygel foglalkozik és megfelelő intézkedéseket fog

foganatosítani. Stefanov kéri a kormányt, oldja meg végre a cadrlateri telepések lakásproblémáját.

Leon lupista kijelenti, hogy meggyőződött arról, hogy a nagyváradi Lőblé szeszgyár ismeretes ügyében a pénzügyminiszterium jogi szakosztálya megtette kötelességét s ezért helyreigazítja minapi szavait.

Cuza és Balti Cuza kérdezi, hogy a kormány milyen intézkedéseket tett a zsidók balti agitációja ellen. Azt állítja, hogy a zavarásokat a zsidók provokálták.

Hegedüs Nándor kéri a pénzügyminisztert, ellenőrizze az elsőfoku adókövető bizottságok működését, amelyek Erdélyt tulzott adókkal nyomorítják meg és a másodfokuk megfelelnek az iparosok és kereskedők adóit, miáltal teljes pusztulást idéznek elő. Kéri a törvénytelen fellebbezések visszavonását és a másodfoku kivételek megsemmisítését.

Jorga a Fundatia Principele Carolnál megnyilvánuló parazitizmust teszi szóvá és intézkedést kér az ellen.

Figura a román opera panaszaival beszél.

Ezután áttértek a napirendre és folytatták a volt régensek nyugdíjáról szóló törvényjavaslat vitáját.

Tonacescu pártoló felszólalása után Maniu miniszterelnök rámutat arra, hogy a volt régensek távol állanak ettől a javaslatról, amely azonban bírja a kormány támogatását. A kamara ezután megszavazta a törvényjavaslatot.

Jorga kijelenti, hogy ha a régensek megkérdézték volna, kétségtelenül lemondottak volna erről a nyugdíjról. Ma minden banihoz a nép verejtéke tapad, a polgárok egy-egy véresöpje és nem szabad másra költeni az állam

pénzét, mint csak az elkerülhetetlenül szükséges kiadásokra.

Lucian szocialista: Cuza ur! Ha arról volna szó, hogy Ön nyugdíjba vonul a politikai életből, szívesen megszavaznánk, még mi, szocialisták is az Ön nyugdíját.

Lucian: Meglátja, hogy Ön nemsokára az én oldalomon lesz és egy véleményre fogunk vallani.

Lucian: Akkor vagy nekem lesz egy kerékkel kevesebbem, mint ma, vagy Önök egyvel több.

Cuza beszédét egyébként a többség megtapsolta, amit Lucian e szavakkal nyugtázott: Csakhogy ezt is megértjük.

A kamara délutáni ülésén Ionian igazságügyminiszter betérjeszti az ingatlanok forgalmáról szóló törvény módosító javaslatát.

Pop-Csicsó elnök jelenti, hogy Teleorman és Arges megyékben új választások válnak szükségessé.

Ezután rátértek a biztosító társaságokról szóló javaslat vitájára.

Lucian kijelenti, hogy a szociáldemokrata párt elvi felfogása szerint a biztosítás kiválóan állami feladat kell hogy legyen. Az államnak kell biztosítania polgárait aggkor és munkanélküliség esetére és monopóliummá kell tennie a biztosítást. A javaslat meghagyja, sőt támogatja a kartelleket, ami a biztosítottak kizsákmányolására vezet. A javaslatot nem szavazza meg.

D. R. Ioanitescu szerint is a törvény-

A döntő pillanatban gyakran elhagy erők és fejfájás befolyásolja fizte gondolkozásunkat. Néhány

Pyramidon tabletta
elcsalítja a fájdalomt és fejünk fizte lesz. Valódiságáért és jószágáért a törv. véd. „Pyramidon” név kezkesedik. Ily nevű utánzatok törvényileg üldözöttek.
Valódi csak az eredeti „Meister-Lucius”-csomagolásban

javaslat csak a biztosító társaságok érdekeit védi, nem a biztosítottakét. Módosítást javasol, amely szerint vegyes bizottságot küldjenek ki az állam a biztosító intézetek és a biztosítottak képviselőiből valamennyi vitás kérdés eldöntésére.

Fischer József a javaslat ellen Fischer József dr. szerint a törvényjavaslat a biztosító vállalatokat favorizálja. A javaslat törvényerőre emelkedése ki fogja zárni a versenyt, ami igen hátrányos, mert a közönség érdekeit sokkal jobban biztosította a szabad verseny. Kifogásolja azt az intézkedést, hogy a biztosító társaságok kötelezhetik a biztosítottat, hogy három évig minden körülmények között fizetniük kell a díjakat. Ezzel nagyon sok kárt okozhatnak olyanoknak, akik önhibájukon kívül kerülnek nehéz körülmények közé

Megszavazták a régensek nyugdíját A javaslat vitáját most félbeszakították és a kamara 100 szavazattal 36 ellenében megszavazta a régenseknek 150.000 lejes havi nyugdíjáról szóló javaslatot. (Érdekes, hogy amennyiben csak 99 szavazatot kapott volna a javaslat, úgy nem emelkedhet volna törvényerőre ebben az ülésszakban.) A kamara ezután megszavazta a szesz törvényjavaslatot is a szenátus által elfogadott módosításokkal.

Károly király fiatal erőikkel akarja felfrissíteni a diplomáciai kart

Az uralkodó azt kívánja, hogy Románia erőteljesen támogassa a Briand Páneurópa-akcióját

Bucaresti-Bucarest, június 23. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Dinu Cesianu nak párizsi követé való kinevezésével egyidejűleg a király — a lapok értesülése szerint — kifejezést adott a külügyminiszter előtt annak az óhajának, hogy az egész vonalon felfris-

sítsék a diplomáciai kart és főként olyanokat állítsanak a fontosabb pozíciókba, akik Briand páneurópai akcióját teljes mértékben támogatni fogják. Az uralkodó óhaja szerint Romániának nagyobb szerepet kell majd

játszania a páneurópai mozgalomban, amely Európa konszolidációjának fontosabb módja lehet. A kisanant holnap kezdődő konferenciáján Mironescu már ebből a szempontból fogja álláspontját ismertetni.

A liberális bankok végrehajtják George Bratianu hiteit

Likvidálnak egy craiovai liberális vállalatot, mert vezetői elpártoltak vintilától

Bucaresti-Bukarest, június 23. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A liberális part két frakciója között a hars mind inkább élesebbé válik Bratianu Vintila a küzdelmet most gazdasági tere terelte. Ugyanis mindazokat, akik

Bratianu Györgyhöz pártoltak, súlyos gazdasági retorziókkal illetik, amennyiben liberális érdekeltségűeknek vannak anyagi természetű kötelezettségeik. Így a craiovai „Gravuri” vállalatot, egyik legnagyobb ottani grafi-

kai intézetet, melynek vezetői George hoz csatlakoztak, egyszerűen likvidálják, miután másképp nem sujtathták őket az elpártolásért. Mindazokat, akiknek kölcsönük van egyes liberális bankokban, azonnal fizetésre szólítják fel és kiméltelenül végrehajtják őket.

A magyar színházban ma (kedden) és holnap (szerdán) este 9 órakor
MEDGYASSZAY V LMA
vendégjátéka két különféle műsor keretében
KARÁCSONYI ILI közreműködésével
Rendes helyárak! Rendes helyárak!

Kérjen **CIPŐT** minden modell exkluzív

SPORT

Másodszor is a NAC vitte el a Haggibbor tennisz-kupáját

A kolozsvári Haggibbor tennisz-kupamérkőzés vasárnap nyert befejezést. A vendorkupát ismét a NAC kitűnő gárdája nyerte meg.

A kupamérkőzések utolsó napja mind végig változatos és izgalmas volt. Az első meglepetés a Straub-fivérek versége volt a Welvart-Bleyer-pártól. A Haggibbor fiatal gárdája a finiszben mutatta meg játéktudásának legjavát és ha a vasárnapéhoz hasonló lelkeséssel küzdöttek volna az első peretől fogva, úgy sokkal szebb eredményt érhettek volna el. A kupamérkőzéseken a Haggibbor tenniszgárdája ennek ellenére is látható fejlődésnek adta tanujelét. Különösen Deveseri Anci, Rosenberg Gyuri és Radó Gyuri mutattak kitűnő formát. Az egyik férfijátékos indolenciáját — amely zsidó sportegyletben megengedhetetlen — a vezetőség figyelmébe ajánljuk.

A NAC játékosai mindvégig stilusos és iskolázott tenniszjátékokat produkáltak és megérdemelten nyerték — ha némi szerencsével is — a tenniskupát.

A verseny végeredménye a következő:

1. NAC 5 győzelem, 2. Universitatea 4 győzelem, 3. KAC 3 győzelem, 4. Haggibbor 2 győzelem, 5. Tennisz Club 1 győzelem, 6. Románia győzelem nélkül.

Vasárnap este a City kistermben bankettet rendezett a Haggibbor a vendégesapat tiszteletére, amelynek keretében dr. Erős Vilmos, a Haggibbor elnöke átnyújtotta a NAC-nak a hatalmas ezüstserleget. A verseny mintaszere megrendezése és sima lebonyolítása Radó Ernő tenniszszakosztályi elnök, Gottlieb Lajos és a Haggibbor kitűnő rendezőgárdájának agilitását dicséri.

Magyar-román tennismérkőzés lesz július 11-én és 13-án Debrecenben. Bukaresti tudósítónk jelenti: A magyar tenniszszövetség ajánlatára a bukaresti szövetség hozzájárult egy magyar-román tennismérkőzés megrendezéséhez. A nemzetközi viadalt július 11-13. napján Debrecenben tartják meg és az egyes-egyes és négy páros szamból fog állani. A román csapat tagjait a jövő héten jelölik ki.

Eldöntetlenül játszott a kolozsvári Románia a nagyváradi Crisana csapatával

Crisana-Románia 0:0. A nagyváradi csapat bemutatkozása várakozáson felül sikerült és mindvégig veszélyes ellenfele volt a Romániának. Bár a Románia főlénye jellemezte a mérkőzést, a Crisana támadásai és akciói határozottabbak voltak és nem egyszer teremtettek veszélyes helyzeteket a kolozsvári csapat kapuja előtt. Több gólhelyzet adódott mindkét csapat számára, az utolsó percben azonban nem tudták kiaknázni. Bíró: Jakob Ernő.

VIDÉKI EREDMÉNYEK

Arad. AMTE—Kinizi 2:1 (2:1).
Unirea—Banatul 7:2 (3:1). Selejtező mérkőzés.
Frontiera—Hakoah 1:0 (1:0). Selejtező mérkőzés.
Marosvásárhely. MMTE—KAC 1:0 (1:0).
Zilah. ZSC—KAC kombinált 4:0 (2:0).
Torda. Stiela—Törekvés (Medgyes) 4:1 (2:0).
Nayvárad. Törekvés—Gloria-CFR 2:0 (1:0).
NAC—Mures 2:2 (2:1).
Brassó. Brasovia—Victoria 2:2 (2:2).
Gyulafehérvár. Unirea—Haggibbor 3:1 (1:1).
Temesvár. TAC—TMTE 3:3 (1:0).
Nagyszében. Soimi—NSE 4:2 (2:0).

KÜLFÖLDI EREDMÉNYEK

A magyar profivalogatott versenget szenvedett a németektől

MÜNCHEN. Délnémetország Magyar profivalogatott 3:1 (1:1). Délnémetország válogatott csapata két gólarányos győzelmet aratott a magyar profivalogatott fölött. A magyar csapat nagy eséllyel keltett és a mérkőzést igen laza játékkal küzdötte végig. Csúpan a második félidő végén bontakozott ki a nagyszerű játéktudása, a mérkőzés sorsa azonban már ekkor meg volt pecsételve és a finiszben nekilendült csapat nem tudott azon változtatni.

Az első gólt a 20. percben Hornauer német lövi, amit két perc múlva Avar egy sikerült kiszökéséből kiegyenlített. A második félidő 20. percében Pöttinger német középcsatár lövi a második gólt, amit a 26. percben Bergmeier harmindig góljá követ. A magyar csapat ezután nagy erővel igyekszik az eredményen javítani, de csak a kornoranyát javítja 9:7-re. A magyar játékosok közül csak Fogl III. és Berkessy játéka volt végig kifogástalan és egyenletes.

Pilsen. Ferencváros—Victoria 7:0 (5:0).

Prága. DFC—Victoria Ziskov 3:0 (2:0).

Budapest. Magyar—osztrák víziló-mérkőzés 9:0 (5:0).

Spanyolország legyőzte Olaszországot. Bolognából jelentik: A spanyol—olasz válogatott labdarugómérkőzést Spanyolország csapata 3:2 (1:2) arányban nyerte meg. A mérkőzést 50.000 néző előtt az új márvány-stadionban tartották meg.

Oslo. Svájc—Norvégia 4:0 (2:0).
Kopenhága. Dánia—Svédország 4:1 (2:0).

E hónap végén tartja az angol légi flotta nyári hadgyakorlatát,

melyen félmillió résztvevő megjelenésére számítanak

London, június 23. Az angol főváros közelében a hónap végén tartja meg az angol légi flotta szokásos nyári hadgyakorlatát, amelyen mintegy félmillió érdeklődő közönség megjelenésére számítanak. A legkomplikáltabb légi mutatványok kivül bemutatásra kerülnek ezuttal a légi haderő leggyorsabb járatu elhárító repülőgépei, amelyek nyolc perc alatt három mérföld magasságba képesek emelkedni és óránkénti teljesítményük túlhaladja a két-

száz mérföldet. A gyakorlatok között szerepel egy rablóvár modern meghódító bombavető gépekkel, nehéz gépfegyverek légi sortüzével, csapatzállítógépek utján rohamosztatok földre szállításával. Ennek keretében debütálni fog az R. 101. óriás-légihajó is, amelyet új gáztömökkel szereltek fel s amely a légi gyakorlatok befejeztével megkezdí előkészületeit az őszi indiai repülésre.

Tíz palesztinai motorbiciklista utja Tel-Avivtól Kolozsvárig

Kolozsvár zsidósága melegen ünnepelte a vendégeket, akik impozáns felvonulást rendeztek a város utcáin

Cluj-Kolozsvár, június 23. Az Új Kelet szerkesztőségének igen érdekes vendége volt ma délután.

Ingenieur Slomo Arazi — így mutatkozik be a vendég. Napbarimioncu, snájdig fiatalember, a világjáró tíz palesztinai motorbiciklista vezetője. Kék szeméből végtelen jószág és nyílt öszinteség árad. Szavai, gesztusai oly egyszerűek, mint azoké az embereké, akik sorsukkal megelégedetten és magabizton járnak e földön. Színes előadásában ismerteti a körut eddigi etapjainak történetét.

Indulás Haifából

Június 4-én indultunk el Tel-Avivból. Az elindulás grandiózus és ugyanakkor megindító külsőségek között történt. A város háza, az Irija előtt gyülekezünk. Négyezer ember szorongott a téren. Rekeach helyettes polgármester megható beszédben bucsuztatott s utra valóul egy-egy üveg karmeli bort csusztatott tarsolyunkba. Utunk Tel-Avivból Jeruzsálembe, innen pedig Haifába vezetett. Haifán 10 kilométerrel a várostól vártak bennünket a testvérszervezet biciklistái, rövid pihenő után Bayruthba utaztunk, itt a *Bnei Berit* és a zsidó hitközség halmoztak el kitüntető figyelmességükkel. Bayruthban kettészakadt a csapat. Az egyik része a Konstanca felé induló hajóra szállt, az edzettebb és gyakorlottabb biciklisták pedig szárazföldön tettek meg az utat Alexandriáig.

Rideg fogadtatás Sztambulban

Itt sikerült elérnünk barátaink háját s együttesen folytattuk utunkat Sztambulba. Ebben a kikötőben várt reánk utvonulunk legkeservebb családása. Bár úgy a Makkabit, mint a Bnei Berit páholyt táviratilag értesítettük érkezésünkről, senki nem várt a kikötőben. Ez még nem lett volna olyan nagy baj, de a török hatóságok megtiltották, hogy a biciklieinket partraszállítsunk. Huszonnégy óráig szaladgáltunk fűhöz-fához, de minden intervenció eredménytelennek bizonyult. Egy török sportegylet is felkértünk arra, hogy érdeklünkben közbejárjon, ám ez is eredménytelen maradt.

Mi volt ennek az oka, — kértem Arazit, aki elboruló arecal válaszolja: — A török kormány minden eionista tevékenységet betiltott. Sztambulban virágzó Makkabi működött. Feloszlatták

és állami kontroll mellett új zsidó sportegyletet alapítottak, amelybe azonban a régi Makkabinak egyetlen tagja sem jutott be. Ennek a sportegyletnek a tevékenysége abban merül ki, hogy honorálja az állam asszimilációs törekvéseit. Valósággal elbujtak előlünk nehogy találkozzunk valamilyen kellemetlenség származhassék reájuk. De némesak a zsidóknak, egyetlen kisebbségi nemzetnek sincs megadva az önálló kultúrában való fejlődési lehetősége. Így néz ki Kemal ifjú Törökországa... Letettünk arról, hogy utunkban Törökországot is érintsük és hajón utazunk tovább Konstanca. Románia kikötőjében egészen más atmoszféra fogadott bennünket. A romániai Makkabi szövetség elnöke, Lévi közbenjárására megengedték, hogy partra szállítsuk gépeinket s így akadálytalanul folytathatjuk utunkat a szárazföldön Bukarest felé.

A dobrudzsai utak emléke

Arazi elmondja, hogy a kiránduló csoport egyik-másik tagjának még ma is a hátában sa jog a járhatóan dobrudzsai utak szomorú emléke. Hosszas viszontagságok után jutottak el Iiszlástrán és Olténián keresztül Bukarestbe.

Valamenyüinket szívköng meg hatott az a szeretetteljes fogadtatás, amelyben a bukaresti zsidó testületek részesítettek bennünket. Valóságos virágözön, nagy tömeg és a Hatikva fogadott Bukarest bejáratánál. Cigányzene játszott a himnusz, bár cigányosan, de Hatikva volt. Két napot töltöttünk Bukarestben, azután Ploestin és Brassón keresztül folytattuk utunkat Erdélybe. Maig is sajnáljuk, hogy a ploest-brassói utat javarészt este kellett megtennünk s különösen a szinajai vidék csodálatos szépségeit nem élvezhettük teljes egészükben. Vasárnap délután Nagyenveden defektus érte egyik gépünket. Ketté osztottam a csapatot. Fele visszamaradt a hiba kijavítására, mi pedig öten folytattuk utunkat Kolozsvár felé. Közben eltévedtünk és késő este holtfáradtan érkezünk be Tordára, ahol lepihenünk. Az Enyeden maradt csoport a defektus kijavítása után a rendes uton haladva este félkilenkorra érkezett Kolozsvárra.

A tel-avivi Makkabiada

Mi volt az utjunknak közvetlen célja? — kérdeztük.

A Makkabi világszövetség elnökének palesztinai látogatása alkalmával el

határoztuk, hogy Tel-Avivban megrendezzük a zsidó sportegyletek világ olimpiaszát, a Makkabiádat. Ennek az eszmének akarunk mi utunkkal propagandát csinálni. Amerre járunk, mindenütt összekötöttetést létesítünk galut-beli testvérszervezeteinkkel, — ahol szükség van rá, kifejtjük a Makkabi világszövetség céljait és programját. És sportársainktól azzal válunk el: — Löhitraot bö Tel-Aviv!

A tel-avivi Makkabi motorbiciklistáinak érkezését tegnap este 7 órára jelezték. A kolozsvári cionista ifjuság egész nap lázasan készülődött a palesztinai vendégek fogadására. A jelzett 7 óra azonban elmúlt anélkül, hogy a vendégek megérkeztek volna. Autók, biciklik, siklanak fel a feleki tetőre, a motorbiciklik azonban nem láthatók. Egy autót Tordára megy, hogy ott várja be a motorbiciklistákat. Néhány bicikli utána. Az izgalom fokozódik. Végre fél kilenkor a Sómérok egyik biciklistája befut Tordáról és közli, hogy a vendégek egy része megérkezett és utban vannak Kolozsvár felé, a másik része defektus kapott és csak későbbben érkeznek. Fele órá után csakugyan feltűntek a feleki dombocon a motorbiciklik lámpái. A kolozsvári utcákon kisebb csoportokban álltak az emberek és lelkes ünneplésben részesítették a palesztinaiakat.

A vendégek a Somér otthonba hajáltak, majd 11 órakor társas vacsora volt tiszteletükre a Haggibbor klubhelyiségében.

Tizenkét órakor megérkezett a biciklisták második csoportja is, hárman azonban az uton rekedtek és csak reggel érkeztek meg Kolozsvárra.

Hétfe este fél 8 órakor impozáns felvonulást rendeztek a tel-avivi makkabisták Kolozsvár uccáin. Elöl haladtak fehér dresszben a kolozsvári sómérok biciklistái, mögöttük katonás sorban a zsidó nemzeti lobogóval és kék-fehér dresszben haladtak a tel-avivi Makkabisták. Arazi mérnökkel az élükön. A biciklisták a Magyar uccai Sómér-otthonból indultak el, majd a Széchenyi-téren keresztül a Vesselenyi utra és a Főterre vonultak fel.

A menet innen az Unió- és Bartha Miklós uccán keresztül a Sétatérre vonult. A palesztinai vendégeket végig az utvonalon lelkes tömegek fogadták és meleg ünneplésben részesítették.

Este 9 órakor Arazi mérnök rendkívül érdekes előadást tartott a sómérok otthonában. A palesztinai vendégek ma délelőtt hagyják el Kolozsvárt és Halmin keresztül Csehországba utaznak. A palesztinai biciklisták meglátogatják a többi európai országokat is. Végül amsnek Antwerpen, ahol néhány hét múlva zajlik le a Makkabi sportegyletek előkészítő olimpiásza.

Augusztus közepén jelenik meg a Zsidó Családi Naptár

Felhívás az összes erdélyi és bánáti hitközségekhez ad taik bekiú dására

Régóta érzett hiányosság pótlására vállalkozott a Zsidó Könyvbarátok Társasága, amikor elhatározta, hogy a közelről beálló 5691-es évvel megkezdí egy zsidó családi naptár rendszeres kiadását. Olyan könyvet akar a Zsidó Könyvbarátok Társasága megjelentetni, amely közérdekű, kulturális és szépirodalmi tartalmánál fogva feltétlenül megérdemli, hogy ott legyen majd minden zsidó család asztalán.

A zsidó családi naptár egyik legfontosabb kulturisztóriai dokumentuma az a fejezet lesz, amelyben az erdélyi és bánáti zsidó hitközségekkel fog foglalkozni. Ebben a részben a naptár ismeretén kívül az egyes hitközségek helyzetének idejét és körülményeit, fejlődésének történetét, a hitközség állólétesített, vagy fenntartott intézményeinek leírását, végül pedig a jelenleg hivatalban levő vezetőség névsorát. Ezeket az adatokat azonban csak maguktól az egyes hitközségektől kaphatja meg a Zsidó Könyvbarátok Társasága, amely ezúton kéri fel az illetékeseket, hogy a felsorolt adatokat, esetleg fényképekkel együtt legkésőbb július 10-ig a Társaság címére (Cluj, Str. Baron L. Pop 10.) beküldeni sziveskedjenek.

A könyv egyként díszes kiállításban sok illusztrációval augusztus közepén fog megjelenni.

BENKOVIC KAJUT (Teljes kiadás) Ars Rólet Kapható az Új Kelet Könyvostályában.

IRÓN

Amer

Amerika és pokban új for

sült Államok

ugylátszik a

ni annak a fi

még a világhá

val szemben s

ténelem nems

Olyan fejlőd

zás, amely vilá

gazdasági fölé

gervenyülesét

bármily gyors

világháboru, n

vel utóbb —

volna kialakul

zad utolsó neg

kölésönökre sz

szerszámokban

sinekben áram

melyért kamat

viszza. De las

már néhány év

előtt Európa t

ártut kapott An

a kamatok és t

tett s így a tön

sult. A háboru

milliárd dollár

Európának azu

és nyersanyag

s ezekkel nemes

kiegyenlített, e

adása, nem is e

liárd dollárral.

pára került a f

viasszautasította

nált förtészlet

hatott, még ó k

matokat és a t

tervszerűen és k

ságát, hogy ez z

azzal a hatalom

nek mindenütt

tözte imperialist

nyersanyag-imp

nánetöke imperi

az európai vitás

nak juttatta a d

Sohasem volt

nagy utnak a m

lyet az amerikai

helyzetig tett, m

csak ezt a törté

tót ismerve, tud

események jelent

foglalni azokkal

melyek Európa

sát célozzák és vé

vánják meghatár

gazdasági tulsul

Ezért tartjuk

Faulkner profess

hatalmas munká

ságtörténelmet, n

széles látókörrel t

szériu utat, mely

tástól az amerika

a miénkhez képe

fantasztikus mé

amerika népe. M

tenelem, mint az

óceán partján ke

letelepüléseköl n

a világgazdaság

organizációjában e

meg. Az Európát

előbb a politikai

függetlenség válto

világháboruba

Európa sorsába i

be. Azt is mutatja

egy nyersanyagok

ellátott földrész

szinte korlátlan le

tésére és a termész

ságok mint hatott

ból összetett nép

mustól áthatott k

lására.

Az amerikai köz

lélmait; az agrár

ügyét, az ipari fe

zett trösztök mon

kásmozgalmat, a

Nemcsak Ön, hanem minden családtagja is fitesszen sékelt

Orthodox BUDAPEST, VI
A jövő tanóra ki
Az összes elemi és
Szeretettelj
Időgen nyelvek!
Naponta 6 óra
Mélynyos díjak!
Folyó tanévben felber

IRÓK - IRÁSON

FAULKNER:

Amerika gazdasági története

Amerika és Európa viszonya a napokban új fordulathoz jutott. Az Egyesült Államok energikus vámpolitikája ugylátszik a nyomát is ki akarja törölni annak a függő helyzetnek, melyben még a világháború előtti is volt Európával szemben s az amerikai gazdaságtörténelem nemsokára új fejezettel bővül.

Olyan fejlődés eredménye ez a változás, amely világosan igazolja az új gazdasági fölénynek föltartózatlan érvényesülését. Ebben a folyamatban bármily gyorsító szerepet is játszott a világháború, nélküle is — talán valamivel utóbb — a jelen helyzetnek kellett volna kialakulnia. Egészen a múlt század utolsó negyedéig Amerika európai kölcsönökre szorult. Pénzben, gépekben, szerszámokban, vasúti mozdonyokban és sinekben áramlott át az európai tőke, melyért kamat és tőketörlesztés jött vissza. De lassan változott a helyzet, már néhány évtizeddel a világháború előtt Európa több nyersanyagot és kész árut kapott Amerikától, mint amennyit a kamatok és törlesztések összege jelentett s így a törlesztés üteme meggyorsult. A háború kitörésekor már csak 4 milliárd dollár volt Amerika adóssága.

Európának azután ágyukra, gránátokra és nyersanyagokra volt sürgős szüksége s ezekkel nemesak a régi adósság nyert kiegyenlítését, de Európa lett Amerika adósa, nem is csekély összeggel, 16 milliárd dollárral. A békekötés után Európára került a fizetés sora. De Amerika visszautasította az iparikkal felkínált törlesztést s mert pénzt nem kaphatott, még a kölcsönözte tovább a kamatokat és a törlesztéseket s növelte tervszerűen és kíméletlenül Európa adósságát, hogy ezzel egyidejűleg élhessen a hatalommal, mely a finantótökeinek mindenütt velejárója. Így be is tört az imperialista politikáját, mely a nyersanyag-imperializmus mellett a finantótöke imperializmusát szülte s amely az európai vitás kérdésekben Amerikának juttatta a döntőbírói szót.

Sohasem volt aktuálisabb annak a nagy utnak a menetét megismerni, melyet az amerikai közigazgatás a mai helyzetig tett, mint napjainkban, mert csak ezt a történelmi fejlődési folyamatot ismerve, tudjuk megérteni a mai események jelentőségét s tudunk állást foglalni azokkal a tervekkel szemben, melyek Európa gazdasági talpraállását előzzák és védekezési politikáját kívánják meghatározni a rivális kontinens gazdasági tulsúlyával szemben.

Ezért tartjuk nagyérdekűnek H. U. Faulkner professzor nemrég megjelent hatalmas munkáját: Amerika gazdaságtörténelmét, mely objektív tudással, széles látókörrrel tárja elénk azt a nagy sűrű utat, melyet az első gyarmatosítástól az amerikai gazdasági élet mai, a miénkhez képest szinte esodába illő, fantasztikus méretéig tett meg Észak-Amerika népe. Mennyire más ez a történelem, mint az európai. Az Atlanti óceán partján keletkezett kezdetleges letelepülésekből néhány évszázad alatt a világgazdaság vezető s a gazdasági organizációban előjáró állama született meg. Az Európától való függőséget előbb a politikai, azután a gazdasági függetlenség váltotta fel, hogy végül a világháborúba való beavatkozással Európa sorsába is döntően avatkozzék be. Azt is mutatja ez a történelem, hogy egy nyersanyagokkal nagy bőséggel ellátott földrészt mint használtak ki szinte korlátlan lehetőségek megteremtésére és a természeti energiák és adottságok mint hatottak egy sokféle elem-ből összetett nép egészséges optimizmustól áthatott karakterének kialakulására.

Az amerikai közigazgatás belső problémáit: az agrárkérdést, a farmerek ügyét, az ipari fejlődés által keletkezett trösztök monopolhelyzetét, a munkásszolgálat, a gazdasági érdekek

... (further text from Faulkner's work) ...

CHÓK
Orthodox és internátus
 BUDAPEST, VII., Kertész-utca 33.

4 éves tanévre kibővített arányokban nyílik meg.
 Az összes elemi és középsikolák közelében.
 Szeretetteljes gondosság!
 Idegen nyelvek! Orvosi felügyelet!
 Naponta ötszöri bö étkezés!
 Méltányos díjak! Külön számla nincs!
 Folyó tanévben felbenteltek még elfogadtak!

ÚJ KELET

... (further text from the article) ...

Franciaország kényszeríteni akarja a kelet- és középeurópai kisállamokat, hogy gazdasági szövetségbe tömörüljenek

Semmi kilátás nincs arra, hogy Románia kölcsönt vehessen fel a francia piacon

Loucheur keleteurópai tanulmányutjának szomorú konklúziói. Az európai kisállamok versenytársa a kölcsönért

Bucuresti—Bukarest, június 23. (Az Új Kelet tudósítójától.) Loucheur volt francia pénzügyminiszter és Marcel Ray, a párisi Petit Journal főszerkesztője néhány héttel ezelőtt tanulmányuton voltak Közép- és Keleteurópában és ez alkalommal, mint ismeretes, Romániát és meglátogatták. Loucheur Titulescu kíséretében jött az országba és annak idején messzeágazó politikai kombináció tárgyát képezte a pártvezéreknél tett látogatása. A valóságban Loucheur gazdasági és pénzügyi tanulmányuton járt, amelynek eredményéről Marcel Ray rendkívül érdekes cikksorozatban számolt be a L'Europe Nouvelle hasábjain. Ez a beszámoló már csak azért is közelről érint bennünket, mert nyíltan kiviláglik belőle, hogy a francia pénzügyi piac hosszú időre el van zárva egy román kölcsön elől. Loucheur tanulmányutjából azt a konklúziót vonta le, hogy a közép- és kelet-európai államokat egyszóval agrárválság sújtja. Az egyes államoknak külön-külön folyósítandó kölcsönök azonban nem volnának megfelelőek e válságból való kiút megtalálására. Loucheur szerint a krízis csak úgy oldható meg, ha az agrárállamok konzorciumba tömörülve kollektív kölcsönöket vennének igénybe.

Marcel Ray nyilatkozata

Az Adeverul párisi tudósítója beszélgetést folytatott Marcel Ray-el, aki erről a rendkívül nagy horderejű kérdésről a következőket mondotta: — Loucheur valóban osztja azt a nézetemet, hogy csakis kollektív kölcsön oldhatná meg az agrárállamok nagy problémáit. Ebből azonban nem következik, hogy ellene volnék egy kizárólag Románia számára folyósítandó kölcsönnek. Ez azonban nyilván nem tőlem függ. Mielőtt Loucheur Párizsba visszatért, érintkezésbe lépett a kormánykörökkel. En is beszámoltam a minisztereknek utunk tapasztalatairól s mondhatom, hogy különösen az, amit Romániában és Magyarországon láttunk, mély hatást gyakorolt reánk.

Az Adeverul munkatársa kétségét fejezte ki aziránt, hogy a közép- és kelet-európai államok konzorciumba való tömörítése lehetséges volna, majd feltette a kérdést: mit tegyenek azok az államok, amelyeknek sürgősen külföldre van szükségük?

Versenytársa a kölcsönért

— Erre, sajnos, nehéz válaszolni — mondotta Ray. A helyzet rendkívül súlyos. Nem szabad illuziókban ringatni magukat. Nem látom annak lehetőségét, hogy Románia rövid időn belül kölcsönt kapjon a párisi piacon. A helyzet nem alkalmas erre. Elsősorban is nemesak Románia szeretne pénzhez jutni Párizsban. Jugoszlávia is kölcsönt keres a dinár stabilizálása számára. Meg aztán itt van Ausztria is, melynek szükségletei ugyancsak nem halaszthatók. Ime három ország, amelyek konkurrálnak egymással. Ez azonban nem volna baj, mert Franciaországban óriási pénzfölöslegek várnak kihelyezésre. A francia lapok az utóbbi időben éles kampányt folytattak a közép- és kelet-európai államok kölcsönei ellen. Nagy francia bankok és pénzügyintézetek igazgatói határozottan tagadó álláspontra helyezkedtek az ilyen kölcsönökkel szemben, sőt Leon Blum is ilyen értelemben szólalt fel a kamara egyik legutóbbi ülésén.

— Ennek a kampánynak meg volt a hatása. A közönség nem írta ma alá egy közép- vagy kelet-európai államnak folyósítandó kölcsönt.

Loucheur megoldása

— Igen sajnálom ezt és Loucheur is sajnálja, mert ő is, én is szerettük volna

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

... (further text from the article) ...

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jambor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő Str. 11 Junie 12.
Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

— **Avigdor Hameiry Temesváron és Lugoson.** Avigdor Hameiry, a világ-hírű palesztinai héber költő e hó 25-én szerdán Temesváron, 26-án, esütörtökön Lugoson tart előadást a héber irodalomról.

— **Meleg, zivataros időjárás várható.** Budapestről jelentik: A Meteorológiai Intézet időjárásprognózisa szerint meleg és helyi zivatarokra hajlamos időjárás várható. A hőmérséklet Budapesten ma délben 25 fok Celsius.

— **Egyiptomban betiltották a pártok agitációját.** Londonból jelentik: Kairó jelentés szerint a pártok agitációját betiltották. Kairóba nagyobb katonai karhatalom érkezett. Nem valószínű, hogy az új kormány a hét vége előtt megalakulhat.

— **Tizenhárom banditát fogtak el Philadelphiában.** Newyorkból jelentik: Philadelphiában elfogtak 13 banditát, akik számos gyilkosságot és több mint 250 rablást követtek el. A bandavezért a rendőrség még régebben elfogta.

— **Curtius német külügyminiszter Amerika részére tartott előadást a rádióban.** Berlinből jelentik: Curtius dr. német birodalmi külügyminiszter tegnap a rádióban Amerika részére előadást tartott az amerikai és német béketörévésekről és az amerikai-német viszonyról. Előadását a német rövidhullámú világadó közvetítette az óceánon át és több, mint hetven amerikai rádióállomás juttatta el az amerikai hallgatókhoz, akik az előadást egész Amerikában kitűnően hallották.

— **Lindberghnek gyermeke született.** Párizsból jelentik: A Havas távirati iroda newyorki távirata szerint Lindbergh ezredes, óceánrepülő felesége egészséges gyermeknek adott életet.

— **A kommunisták és a kampószereszek törtek előre a szász tartományi választásokon.** Berlinből jelentik: Dresdenből jelentik, hogy a szász tartománygyűlési választásokon a szociáldemokraták 32 képviselőt hoztak be, ami megfelel az eddigi létszámnak. Nagy az előretörése a nemzeti szocialistáknak és a kommunistáknak, akik 4-14 mandátumot nyertek el a többi pártokat megelőzve számban a szociáldemokraták után következnek.

— **Perisné Capellaro Elena vendégjátéka a kolozsvári Román Operában.** Az előrehaladott idény ellenére is nagyon szép számu közönség hallgatta végig tegnap este a kolozsvári Román Operában Saint Saens „Sámson és Dalila” című remekművét. Az előadásnak ezáltal külön jelentőséget adott Elena Peris Capellaro asszony vendégjátéka, aki Dalila megszemélyesítője volt. A debütáló énekesnő egyetlen fellépésével meghódította a közönséget, ami érthető is, mert hangja teljesen megfelelt a nehéz szerep követelményeinek: csupa szín, érzéki vonzással teli tett melegség, a mélyebb fekvésekben árnyalatokban való gazdagság jellemezte. A második felvonás nagy duett-jelenetében érte el tetőpontját művészi, temperamentumának megragadó lendülete, asszonyiságának varázsa. Tiszta szövegkijelítése, drámai patosza színésznői kvalitásait is előnyösen hangsúlyozta alá. Mindenesetre megállapítható, hogy Capellaro asszony díszletére válik mestereinek, akik megállták benne a kivételes tehetséget. Mellette Arbore és Gavrilescu a főpár szerepében adták tehetségük legjavát. A kórus és a ballet a harmadik felvonásban excelláltak. A színpadi és zenekari előadást Bobescu karnagy fogta össze mesteri kezekkel. Az előadás a közönséget valósággal frappírozta s úgy Capellaro asszonyt, mint a többi szereplőket, Bobescu karnaggal egyetemben, többször szólította a lámpák elé. A rendezés nehéz munkáját Pavel Constantin stílusosan oldotta meg: Reméljük, hogy Capellaro asszonyt ezután több alkalommal fogjuk viszontlátni a kolozsvári Román Opera színpadán.

Kürten Péter nem azonos a düsszeldorfi gyilkossal?

Berlin, június 23. A lapok közlése szerint a düsszeldorfi rendőrség nyomozói körében mindjobban megerősödik az a feltevés, hogy Kürten Péter autoszug-

gesztio és tömegpszichózis hatása alatt vállalta a gyilkosságokat és hogy nem lehet a tömeggyilkossal azonos.

— **Egy nap alatt 12 ember vesztette el életét autóbaleset miatt Franciaországban.** Párisból jelentik: A Journal közlése szerint tegnap közlekedési baleset következtében Franciaországban 12 ember vesztette életét és 26 súlyos sebesülés történt.

— **Bethlen nem ajánlotta fel a koronát a gloucesteri hercegnek.** Londonból jelentik: Cáfolták azt a hírt, hogy Bethlen magyar miniszterelnök londoni tárgyalása alkalmával a gloucesteri hercegnek felajánlotta volna a magyar királyi koronát.

— **Rákóczi Ferenc kastélyát elárverezik.** Prágából jelentik: Rákóczi Ferenc felvidéki kastélyát, amely a Windissegreatz hercegek uradalmához tartozott, a cseh agrárreform kisajátította. A kastély körüli földeket parcellázták, de a kastély senkinek sem kellett. Most árverést tüztek ki a kastélyra és három töt paraszt meg is akarja venni. A kastélyt lerombolják és építványagából épületeket fognak emelni. Kikiáltási ára 300 ezer cseh-korona lesz az árverésen.

— **Eljegyzés.** Ohrenstein Bertát Dornavatról eljegyezte Berkovits Ferdinánd Lechinta. (Minden kiűn értesítés helyett.)

— **Cáfolták Csan Kei Sek lemondását.** Londonból jelentik: Az East Service nankingi jelentése szerint a dél-kínai kormány helyzete megszilárdult. Csan Kei Sek marsall köztársasági elnök lemondási szándékát értelemesen cáfolják és közlik, hogy már a közeljövőben általános nagy offenzíva indul meg az északiak ellen, melynek során a nankingiak döntő csapást akarnak mérni a felkelő tábornokok hadtesteire.

— **Kisiklott Miklas osztrák köztársasági elnök különkoecsija.** Bécsből jelentik: A stájerországi Marauból jelentik, hogy Leoben közelében Miklas szövetségi elnöknek a gyorsvonathoz kapcsolt különkoecsija hibás váltóállítá miatt kisiklott. A vonatot sikerült leállítani. Miklas szövetségi elnökön kívül a kisiklott szalonkoecsiában utazott Inanizer miniszter és Gürtler, a nemzeti tanács elnöke is. A különkoeci utasai közül senki sem sérült meg. A vonat más szalonkoeci bekapcsolása után negyven perc késéssel folytatta útját.

— **Szítavó löttek ean amerikai néger.** Newyorkból jelentik: A virginiai Unió városkában egy néger munkás megtámadott egy fehér asszonyt. A városka lakói erre üldözőbe vették a négert, akit az éj folyamán utolértek. A négert a felbőszült emberek szítavá lötték és holttestét fára akasztották fel. A milícia későn érkezett s már nem tudta a négert élve kiszabadítani a feldühödt tömeg hatalmából.

— **A has teltsége, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbelhurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértolulások ellensúlyozhatók.** Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a Ferenc József vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. A Ferenc József keserűvíz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Gyermeknyaraltatás

a Püspökfürdőben e hó 26-tól. Hízó, nap és légkúra. Állandó német tanárnői felügyelet. Olcsó díjazás.

Schwartz Menyhértné ort. zsidó leánynevelő intézete Oradea Szaniszló-u 13

— **Csökken az export és a tőkekivitel Amerikában.** Newyorkból jelentik: Az amerikai külkereskedelmi statisztika 1929. évi adatai szerint 7 és félmilliárd dolláros exporttal szemben tavaly 6 és félmilliárd dollár értékű import volt Amerikában. Az export-áruszállítás mennyisége 200 millió dollár értékkel kevesebb, mint az elmúlt évben és a tőkekivitel is csökkent az 1928. évhez képest 600 millió dollárral.

— **A repülőgép, száglódó autó korában jó idegekre van szükség.** Az idegeket erősíti, az izmokat acélozza a reggelihez és uzsonnához 2 kávéskanál Ovomaltine.

— **Uj óriás személyszállító gőzöst bocsátottak vízre Angliában.** Londonból jelentik: A tengereket járó óriási luxusgőzösök száma újra megszaporodott. A walesi herceg jelenlétében vasárnap bocsátották vízre a 42.500 tonnás Canadian Pacific hajót, az Empress of Britain-t. Ez a legnagyobb hajó, melyet Anglia 1914 óta építettett s a harmadik legnagyobb angol hajó. 1182 utas számára van rajta hely és hárommillió fontba került.

— **Előkerültek az eperjesi véstörvényesek áldozatainak csontvázai.** Eperjesről jelentik: Az Eperjes környékén lévő Szünyeuujfalu templomának restaurálása közben fejnélküli csontvázakra akadtak, amelyekről azt hiszik, hogy az eperjesi véstörvényesek áldozatainak földi maradványai, a Caraffa által kivégzett Tököllyi-párti protestáns mártíroké. Ha a feltevés beigazolódik, akkor Eperjes társadalma a vértanúk csontjait nagy ünnepségek keretében temetteti el Eperjesen.

— **Arany autót rendelt Amerikában a perzsa sah.** Newyorkból jelentik: A világ legfényűzőbb autóját tegnap fuvarozták be és küldték el megrendelőjének, a perzsa sahnak Teheránba. A karosszéria színaranyból készült, padlóját a legtrikább példányu orosz kékrókapréme takarják. Az automobilon nagy drágakövekből kirakott címerek lesznek, de egyelőre utazatokból állították össze a címereket. Teheránban azután majd behelyezik a valódi köveket. Az autó értéke felbecsülhetetlen.

— **Okos ember mindig vigyáz, hogy csak igazi „Doreo” cipőt vegyen és ügyel a védjegyre!**

— **Az európai államok közös akcióra készülnek az amerikai vámtarifa ellen.** Párizsból jelentik: Diplomáciai körökben élénken kommentálják azt a hírt, hogy több európai állam párizsi követe megbízást kapott kormányától arra, hogy a francia külügyminisztériummal tárgyalást folytasson az amerikai vámtarifa elleni közös akcióra. A követek egyelőre külön-külön tárgyaltak Briand külügyminiszterrel.

— **Emberhalál a hortobágyi hangosfilmfelvételnél.** Debrecenből jelentik: Egy német filmgyár kiküldöttei már hetek óta Debrecen környékén tanyáznak. Jókainak a Csikos báróné című művét veszik fel hangosfilmre. A felvételnél a hajduszoboszlói esikós legények bandériuma is közreműködött. Közben Lénárd Gyula hajduszoboszlói gazdálkodó lova a felvételt kísérő zenekar hangjaitól megbokrosodott és levette magát a lovasát, aki szörnyet halt. A többi legények látva társuk szerencsétlenségét, megtagadták a további részvételt és így a felvétel egy ideig szünetel.

— **Véres szerelmi dráma Zomborban.** Zomborból jelentik: Szenttamás községben véres szerelmi dráma játszódott le. Tesich Radoszláv gazdag földbirtokos szerelmesének, Ilies Mihácnak háza előtt féltékenységgel miatt lelőtte vetélytársát, Komarov Miklóst, majd az őt kikosarazó leányra lött. Azután maga ellen fordította a revolvért és halálos sebet ejtett magán.

— **Janek, a híres zsoke megőrült.** Budapestről jelentik: A minden idők legnagyobb zsokéja, Janek, tegnap a bécsi pályaudvaron őrjóneni kezdett. Elés ordítással megállította a vonatot, majd vissza akarta tolni a szerencsétlent Budapest felé. A szerencsétlent rendőrök fogták le és kényszerzubbonyban szállították az elmeorvosintézetbe. Janek, aki több osztrák és magyar Derby nyertese volt, már napok óta az elmeháborodás jeleit mutatja. Téli bundában ment ki a versenyterre és így bundában és dupla eszímában akart lóra szállni. A szerencsétlen zsoké végzettsége nagy lehangoltságot keltett sportkörökben.

— **A francia hatóságok elkoboztak ezerszáz kilogramm kokaint és heroint.** Párizsból jelentik: Marseille kikötőjébe befutó egyik szállítóközösön 1100 kgr. kokaint és heroint koboztak el. Több letartóztatás történt.

— **Halálos repülőkatasztrófa Bukarestben.** Halálos kimeneteli repülőkatasztrófa történt ma délután Bukarestben. A Pipera repülőterén Stefanescu főhadnagy akrobata mutatványokat végzett, miközben a repülőgép egyik szárnya letört. Nyomban ezután lefört a másik szárny is és a megcsontított gép a repülőfőhadnaggal együtt szédületes gyorsasággal zuhant le a magasból. Stefanescu főhadnagy szörnyethalt.

— **A szamosujvári WIZO fagyalt-délutánja.** Vasárnap délután rendezte meg a reorganizált szamosujvári WIZO első fagyalt-délutánját a város zsidó asszonyai és az ifjuság nagy érdeklődése mellett. A délután programján Kaszner Rezső, az Uj Kelet munkatársa szerepelt, aki előadás keretében azt fejtette, hogy a zsidó család belső harmóniáját csak a cionizmuson keresztül lehet ismét helyreállítani. A zsidó nemzeti gondolatban ismét megtalálhatják egymást szülők és gyermekek, akik közé oly mély szakadékot vágott a világháborút követő nagy morális válság.

— **A dési Aviva-Barisszia műsoros estélye.** Vasárnap este rendezte meg a dési Aviva-Barisszia szervezet műsoros estélyét a város zsidó elitjének nagy érdeklődése mellett. Az estélyen Giszkalay János tartott előadást a zsidó történelem csodálatos útjáról. Ezt követőleg Giszkalay felavatta az ujjászervezett dési Barisszia oracheit, majd egy besztercei Aviva-lány adott elő magyar és német dalokat igen sok tehetséggel. A nagyszerűen sikerült estély rendezéséért Singer Zoltán, a Barisszia rosrisonját illeti elismerés. Ugyancsak vasárnap történt meg az Aviva-esoport reorganizálása. A csoport élére Fürst Szidi, Davidovits Erzsébet és Mayer Fanesi kerültek.

BARHOL MEGJELENT KÖNYVEI MEGKAPHAT AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLVÁBAN

Őrsön a zsidóság frontján...

Írta: LEITNER ZOLTÁN

Rendkívül érdekes, sokrétű, igaz zsidó érzéstől fűtött írásk gyűjteménye.

Kivonat a tartalomról: Siralom a siralom falánál. Mit tegyen a zsidó, hogy szeressék a radnutzi arabok. Lelki gettó. Herzl Tivadarról. Schenorthodoxia. Kisenev. Életek, sorsok, tragédiák. Hiába minden numerus clausus. Kereskedők tragédiája Találkozásom Háwácnal stb. stb.

Ara 80.— lej (és portó)

Kapható az UJ KELET könyvosztályában

Az

Az akción Minden zs

KEREN

A Ba four

Közölte az Uj Kelet akció érdekében. cionistákból álló iskult, amely felhívja szes hitközségeketekhez. Örömmel helyen, hogy a váltott ki és már tes érkezett dr. E az iniciatív bizotts akció beindítására napig elhatározták lyok munkaközöss munkaközössége, a központi szervezete. Hitachdut Aviva-Somraszervezet, kö és Nöegyletek, Balfourt, a zsidó kú barátját a Ker aranykönyvébe.

Az első részlet a tól folyt be és a testületek is átut Marmorosehnál ve four-könyv” szám tések árát. Julius 500 aranykönyvi együtt lennie, hogy egyik példánya el British Museumba legyen az a 100.000 megteremtjük a örökké hirdető és méltó emlékművet.

A legészintébb lott le a temesvári nek anyagi eredm mutatásunkban. Ezen a helyen esunak köszönetét tol nak, akik munkáj kal hozzájárultak.

Be kell számolu tes tényről, hogy KKL bizottságii vidéki helységek selyek őrítését. Sz dával és elvárjuk Oradea stb. követ

Temesváron a m dekében dr. Briske mellett dr. Weisz kozott a KKL-mu don a KKL-közp dr. Salzburger Sa tosi munkakört. M elvtársunkat üdvö jukon és a legjobb vánjuk nekik.

Az 5690 év hav

Következők:
Október L 225
November .. 209
December .. 205
Január .. 200
Február .. 171
Március .. 216
Április .. 197
Május .. 173
Összesen: L 1.692

A Főiroda (pal sai márciusig bez könyvelési jegyző III/19. IV., III. 17/V. VIII.

Május hó VIII
Helységek szeri Timisoara: Str. Cluj: Str. Baron dea: P. M. Vitea: Deutsch B. 12.059. I. 10.486. Dej: Ste mar: Dr. Schwarz tal őrítve). Halm Somcuta-Mare: 43

Izzad Ön? Vegyen h rmas számú HÖFER hintőport

Az arany BALFOUR KÖNYV

Az akciónak július végéig be kell fejeződnie!
Minden zsidó közület vezesse be Balfourt!

KEREN KAJEMETH LÖJISZRAEL Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

A Ba four aranykönyv

Közölte az Uj Kelet, hogy a világszerte beindított Balfour-aranykönyvi akció érdekében, Erdélyben egy nem-cionistákból álló iniciatív bizottság alakult, amely felhívással fordult az összes hitközségekhez és más zsidó közületekhez. Örömmel regisztráljuk ezen a helyen, hogy a felhívás mely hatást váltott ki és már eddig is több bejelentés érkezett dr. Eisler Mátyás főrabbi az iniciatív bizottság elnöke címére, az akció beindítására vonatkozóan. A mai napig elhatározták a Bnei Brith páholy munkaközössége, a Joint bankok munkaközössége, a Zsidó Árvagondozó központi szervezete, WIZO csoportok, a Hitachdut Aviva-Barisszia, az Ezra, a Somraszervezet, különböző Hitközségek és Nöegyletek, hogy bevezetetik Lord Balfourt, a zsidó nép halhatatlan emléki barátját a Keren Kajemeth Balfour aranykönyvébe.

Az első részletadomány a cluji Wizo-tól folyt be és remélhetőleg a többi testületek is átutalják a cluji Banca Marmoroshehnál vezetett „Arany-Balfour-könyv” számla javára a bevezetések árát. Július végéig nemcsak az 500 aranykönyvi bevezetésnek kell együtt lennie, hogy az „Aranykönyv” egyik példány elhelyezhető legyen a British Museumban, hanem együtt kell legyen az a 100.000 font is, amelyből megteremtjük a nagy Lord emléket örökké hirdető és a zsidó nép halálához méltó emlékművet.

A legközintébb siker jegyében zajlott le a temesvári WIZO bazar, amelynek anyagi eredményéről következő ki mutatusunkban fogunk beszámolni! Ezen a helyen esupán Erdély zsidóságának köszönetét tolnaesoljuk mindazoknak, akik munkájukkal és adományaikkal hozzájárultak a bazar sikeréhez.

Be kell számolunk arról az örvendétes tényről, hogy a nagyobb városok KKL bizottságai programba vették a vidéki helységek beszerzését és a per selyek őrítését. Szatmár jár elől e példával és elvárjuk, hogy Targu Mures, Oradea stb. követni fogják.

Temesváron a munka megerősítése érdekében dr. Brisker Ezekiel KKL-biztos mellett dr. Weisz Artur ügyvéd vállal között a KKL-munka irányítására. Aradon a KKL-központjának felkérésére dr. Salzburger Samuel vállalta a biztosi munkakört. Mindkét régi, kipróbált elvtársunkat üdvözljük új munkapozíciójukon és a legjobb eredményeket kívánjuk nekik.

Az 5690 év havonkénti eredményei a következők:

Október	L. 225.705.75	L.P.	275.063.—
November	209.020.25	..	254.707.—
December	205.811.25	..	248.447.—
Január	200.130.—	..	243.727.—
Február	171.977.50	..	209.270.—
Március	216.991.—	..	264.046.—
Április	197.104.—	..	..
Május	175.427.25	..	..
Összesen:	L. 1.602.166.50		

A Főiroda (palesztinai font) igazolási márciusig bezárólag érkeztek be. A könyvelési jegyzőkönyvek száma: 1930. III./IV., III., 12./VI., IV., 8./VII. és 7/V. VIII.

Május hó VIII. számu kimutatás.
Helységek szerint:
Timisoara: Str. Gh. Lazar 5. 24.000.
Cluj: Str. Baron L. Pop 10. 21.698. Oradea: P. M. Viteaz 11. 20.682. Lugoj: Deutsch B. 12.059. Simleul-Silv.: Steiner I. 10.486. Dej: Sternberger S. 10.000. Satmar: Dr. Schwarz L. 9784. (Szatmár által őrítve). Halmeu: 1015. Apa: 609. Somcuta-Mare: 427. Tantiu de jos: 400.

Mediasul-Aurit: 359. Sicarlau: 256. Micula: 256. Odpreu: 241. Paulesti: 148. Barcut: 120. Bergen: 110. Ambud: 85. Martinsti: 75. Pettin: 42. Brasov: Bernat B. 7550. Sft. Gheorghe: Goldstein I. 6145. Resita: Szabó Sch. J. 4863. Carei: Roth E. 4119. Sibiu: Spielmann M. 4000. Aiud: Simon L. 3850. Valea lui Mihai: Goldstein M. 3308. Salonta: Kardos Gy. 3300. Turda: László Ilus 2510. Chisineu: Princez E. 2247. Sighet: Ringler H. 2023. Hateg: Schwarz B. 2000. Nasaud: Schön M. 1662. Toplita: Dr. Grossfeld M. 1385. Zalau: Marguliesz A. 1326. Mercurea-Ciuc: Mandel B. 1235. Vulcan: Berkovits M.-né 1250. Reghin: Fixel Nelli 1117. Odorheiu: Feuerstein M. 944. Nasfalau: Kara J. 931. Zau: Pauncz B. 810. Cehul-Silvaniei: Schreiber Ilonka 760. Farcasau: Roöz Z. 690. Hunedoara: Hirschenhauser J. 600. Orsova: Löwenkopf K. 546. Tasnad: Weisz Mártonné 500. Belean: Hirsch Mártonné 494. Reteag: Mátyás H. 400. Särarsin: Klein A. 400. Vad Izsák Gy. 299. Jernuteni: Herschdörfer I. 285. Surduc: Becker Henriké 220. Lunca: Klein Mórné 206. Sebis: Lefkovits B. 160. Cristur: Hochmann K. 150. Halmagiu: Kauffmann A. 100. Baciu: Spitzer M. 100. Jimbolea: 50. Brad: Fischer S. 40.

Bevételek adományok szerint.

I. Aranykönyv és pinkász	7.265.—
II. Perseley és IMI	133.083.25
III. Faadomány	10.500.—
IV. Dunam-Tsuvatenu	
1. Tsuvatenu	21.829.—
2. Macót-akció	2.000.—
3. Templomadom.	750.— 24.579.—
Összesen:	175.427.25

Legnagyobb persely: Jeremiás Hersch Dej 2000 Lej.
Legjobb munka: Satmar.
Rövidítések a kimutatásban: r. n. = részletezés nélkül. 30% = 620 rövidítés jelentése: 30 adomány 100 lejen alul összesen 620.— Lei. A bankat az egyes adományoknál elhagyjuk és csak a végösszegekben szerepeltetjük.

Aranykönyv
Egy bevezetés 16 000 lei, Balfour bevezetése a zsidó összesség becsületéigye

Aranykönyvvel tisztelik meg Lord Balfour emléket. Cluj: WIZO, 6000. Ezra 1045. (I. részl.)
Pinkász: Satmar: Klein esk. 120, egy sómér adomány: 100.

PERSELY
Mindennap 1 leu Önnek semmi, az országépítésnek pedig szilárd bázis

Aiud: 1850. r. n. Ambud: 85. Apa: 609. Baciu: Spitzer M. 100. Belean: 494. Bergen: 110. Borecut: 120. Brad: 40. Brasov: 7550. r. n. Carei: 9% = 277. Cehul-Silvaniei: Dr. Gál F. né 140, 30% = 620. Chisineu: Princez E. 250, 13% = 1744. Cluj: Kertész M. 265. Dr. Fischer J. 251. Grosz E. 233. Adler S. 230. Steiner S. 190. Fischer Lipót 175. Király M. 170. Florenthal 146. Frieder S. 137. Herschkovits J. 134. Ernster J. 123. Klingler J. 100. Menza 108. Dr. Jakobi E.-né 100, 290% = 6313. Cristur: 150. Dej: Jeremiás H. 2000. Singer J. 1200. Rosenzweig V., Kishitelbank, Rosenzweig M. J., Singer F. 100—100, kisebbek 400. Farkasa-

sau: Roöz Z. 120. Ábrahám L. 114. 2% = 116. máj. őrít. Roöz Z. 145, 4% = 195. Halmagiu: 100. Halmeu: 1015. r. n. Hunedoara: 600. r. n. Jernuteni: 285 r. n. Jimbolea: 50.

Lugoj: Klein B. 377, Deutsch I. S.-né 344, Özv. Bruder J.-né 335, Cionista Egyesület helyiségében 327, Wizo 325, Földes G. 254, Huszár V. 250, Wudl K. 231, Krausz R. 204, Hammermann J. 204, Junger Z. 200, Stern V. 168, Izr. Hitközség irodája 154, Reichenbach I. 154, Epstein S. 150, Reiser A. 145, Neumann A.-né 145, Klein M. 139, Barát és Lengyel 137, Barisszia 122, Deutsch A. Fiai 121, Popper S. 120, Deutsch B. 120, Schmuckler E.-né 120, Iritz A. 114, Weichherz R.-né 110, Salamon Zs. 102, Szameth R. 100, Bruder Aladar (General) 100, Spitzer D. 100, Frati Neuman 100, Neumann L. 100, Neumann H. 100, Deutsch B. 100, 94% = 5872.50. Lunca: Kupferstein M. 109, 1% = 97. Martinsti: 75. Mediasul-Aurit: 359. Mercurea-Ciuc: Grünstein D. 360, Grünberg M. 250, Mandl G. 230 6% = 395. Micula: 256. Nasaud: Wiesel 363, Mendelsohn S. 120, Tessler és Mendelsohn 100, Moskovits D. 100, 14% = 577. Nasfalau: Silberstein M. 226. Sachs H. 200, Schwarz J. 200, Kara J. 100 6% = 205. Schwarz 241, Odorheiu: 944. r. n. Oradea: 20.682 r. n. Orsova: 546. r. n. Paulesti: 148, Pettin: 42. Reghin: Kishitelbank 110, 5% = 1007. Resita: 3321 r. n. Reteag: 400. r. n. Salonta: 3054 r. n. Satmar: 9257 r. n. Savarsin: 400 r. n. Sebis: 160, Sft. Gheorghe: Berkovits H. 457, Berkovits M. 390, Lusztig G. 375, Sándor G. 340, Pollák K. 310, Hochstaed M. 275, Pollák S. 275, Neumann D. 260, Frank S. 292, Montag I. 257, Faehndrich M. 168, Simon H. 155, Hosmann M. 160, dr. Fenyves S. 150, Goldstein S. 150, Feder K. 147, Szabó A. 120, Schönfeld S. 120, Schwartz H. 120, Bányász I. 105, Nemes H.-né 110, Havas M. 100, Mandl L. 105, Farkas J. 100, Kertész J. 100, Nisz J. 100, dr. Kuhn J. 100, Lichter F. 100, Barna J. 100, dr. Kertész S. 100, 106% = 503, Sibiu: 4000 r. n. Sicarlau: 256. Sighet: Rosenberg S. 340, Ringler H. 130, Sternberg A. 120, Özv. Godel Zs.-né 101, 41% = 1245. Simleulsilvaniei: Sternberg I. 157, dr. Jakobi 144, Hirsch J. 114, dr. Gál 100, 7% = 271. Somcuta mare: 427, Surduc: Becker Henriké 220, Tantiu-de-jos: 400, Tasnad: Weisz B. 100, 17% = 400, Timisoara: 24.000 r. Uj Korban, Toplita: Grab M. 210, Kertner K. 142, Grim J. 135, Löwy E. 100, Juzster B. 100 20% = 698 Turda: Sklar M. (Harastas) 200, Kaszovits E. 100, kisebbek 2210, Vad: 299, Valealunimihai: Bauer A. 185, Fisch S. 150, Singer M. 107, Weisz H. 100, 19% = 766 novemberi őrít. Weisz H. 146, Lindenfeld D.-né 140, Lindenfeld J. 130, Weisz és Fisch 123, Haber J. 116, Ornstein R. 101 31% = 1244. Vulcan: Nutzmann H. 250, Berkovits M. 170, 21% = 830, Zalau: Turner J. 100, 35% = 1026.

IMI-Zseppersely. Chisineu: 53, Cluj: Braunstein 121, Cluj: 3 Imi 210.50, Resita: 292, Salonta: 246, Sighet: 32.
Utólagos részletezés. Satmar: Dr. Jordan V. 660, Farkas B. 587, Barisszia Kacin 260, Ullmann 250, dr. Schwartz L. 200.

FAADOMÁNY
1 fa ára 250 — lei, 100 fa egy kert, 1000 fa egy liget

Hateg: Megbold. Löwy Lipót kertjébe 2000, Lugoj: Dr. Fellerné Deutsch Piroksa emlékére WIZO 250,

Wechsler Zs. 250, Simleulsilvaniei: Özv S. A. bold. férje kertjébe 8000 (betelt).

TSUVÁTENU
Ros-hasanaig minden cionista adon vagy gyűjtőn össze 2000 leit

Aiud: Dr. Dénes L. 500, remetei kiránd. ifj. gyűjt. 300, Blau M. 200, Blau I. 100, Blau J. 100, Nussbaecher 100, Marton J. 100, Fischer J. 100, Salamon E. 100, Mencer T. 100, kisebbek 300, Carei: 3842, Cluj: Dr. Löwy J. 2900, Léb M. 2000, dr. Marton E. 500, (II. részl.) Lichtmann Aladar 500 (III. részl.) dr. Weisz F. 220, Léwy Ign. 100. Dej: Bergfeld A. 2000, Rosenzweig M. J. 1000, Rosmann L. 1000, Rosenzweig V. 1000, Izraelita Nöegylet 1000, Nasaud: kisebbek 400, Resita: Sinai Jakob 1200, 1% = 50. Satmar: KH. meetingen gyűjt 207, Guth Laura 100, Simleulsilvaniei: dr. Porgesz A. 1500 utolsó részl.) Ing. Lázár A. 200. Zalau: Berceller V.-né 200, Zau: Pauncz B. 200, Reich S. 200, Reich S.-né 200, 5% = 160.

Akció. Lugoj: Hitközség macót után 2000.
Templom. Chisineu: Princez E. 100, 2% = 100, Molnár J. 500, Sighet: 50 lei. Helyreigazítás. Az U. K. máj. sz. ban Sätmar utólagos részl. szereplő 5820 lej nagyobbbrészt az Aviva Barisszia bál bevételéből ered.

Színház—Művészet
Pfeiffer Alfréd
növendékeinek hangversenye

Tegnap este a katolikus főgimnázium nagytermében zajlott le Pfeiffer Alfréd operaénekes művésznövendékeinek ezidei hangversenye. A hangverseny egyes szereplői az elhivatottságnak és a tehetségnek olyan komoly, művészi értékű megnyilvánulásai szerepeltek ezuttal a pódiumon, hogy joggal elmondhatjuk: a lezajlott hangverseny egészen magas igényeket is kielégíthetett.

A koncertet Löwy Leopold és Gonda Imre duettje nyitotta meg. Löwy Leopold nemes lyrai tenorja kellemesen harmonizált Gonda Imre baritonjával, mely még nem kiforrott, nem kellően színezett, de határozottan meleg és fejlődésképes. Löwy Leopold még két szólószámmal: Leoncavallo „Bohémek”-áriájával és a „Paraszt-becsület” nagyáriájával szerepelt és frenetikus sikert aratott. Csak akaratán és művészi elhivatottsága hitének komolyságán mulik, hogy valóban jelentős énekes váljék belőle. Hanganyaga kivételesen lágy, bársonyos, előadása máris megkapó, olykor nemes és előkelő tartással párosuló. Van szíve is, amellett, hogy páratlanul muzikális. Gonda Imre szólója szintén meleg tapsokat aratott. Igen szép szoprán hangjával keltett feltűnést Schwartz Lujza, aki bensőségesen, valóban lyrai emelkedettséggel tud énekelni. Salamon Sándor komoly tehetségű fiatal énekes: Schubert „Am Meer”-jét sok erővel és rátermettséggel énekelte. S. Katz Ruth interpre-

tációját a közönség melegen megtapsolta. Nagyon figyelemreméltó, tehetséges, szívvel-lélekkel és kifinomult muzikalitásával ható énekszáma volt az Emil Contantinescué, aki a „Bajazók” nagyjáróját énekelte nagy tettség mellett. Markovits Pál hangnagyság szintén kellemes és megfelelő fejlődés mellett komoly reményekre jogosító.

Bödör Erzs németek megjelenésében üde és disztintíváltan közvetlen, ha nem éneke is színnel, temperamentummal, átértő ösztönnel és nőies erővel van átszőve. Kivételes, egy-egy fordulaton szinte robusztus erővel érvényesülő hangnagysága van Alexandru Grosuta-nak, akiből igen kiváló énekes fejlődhetik. Csiky Anna máris kész szopránénekesnő; előadott énekszámai tisztasága, árnyalatokban gazdag teltsége, énektudása legalább is erre vall.

Nagy feltűnést keltett Mendel Ius, akinek nemcsak behizelgő, dus, érzéktől átszinezett, vonzóan csengő hangja van, hanem némes exteriőrje — a pódiumon vagy a színpadon jelöli ki a helyét. Csiky Annával előadott duettjében is (Butterfly) jól érvényesült illúziókat nyújtó lény, melynek az ilyen szerepek felelnek meg legjobban. Iskolázott, komoly reményekre jogosító volt Smil Rózi interpretációja; különösen nagy és megérdemelt sikert aratott a „Sámson és Delila” nagyjárójával. Gébos Gyula östehetség. Előadott énekszámával nagy, őszinte sikert aratott. Ugy hisszük: nevével még sokszor fogunk találkozni az énekművészet reprezentánsai között. Zöld Jánosné kulturált, csengő hangja, finom előadásmódja lelkes tapsokat váltott ki.

A nagyszerű hangverseny után a közönség lelkesen ünnepelte Pfeiffer Alfrédet és Hevesi Piroskát, aki a zongorakíséretet látta el a töle megszokott kiváló művészettel. (s.)

A Magyar Színház irodájának közleményei:

MA ESTE: MEDGYASZAY VILMA

A téli idény kellős közepén is ritka és kivételes színházi élmény, ha Medgyaszay Vilma Kolozsvárra érkezik és a mai estén megkezdí mindössze két napra terjedő vendégszereplését. Mostani turnéja alkalmával Bukarestbe is el fog látogatni Medgyaszay Vilma, ahová rendkívül hízelgő föltételekkel kapott meghívást.

Medgyaszay most olyan műsorral jött le hozzánk, amely a legfokozottabb várakozást is túl fogja szárnyalni. Teljesen új, Kolozsváron egyáltalán nem ismert műsort fog bemutatni. Amellett ma is, holnap is teljesen más-más lesz a műsor.

Az est sikerét gazdagítani fogja a Karácsonyi Ili föllépése, aki budapesti diadalmas sikerei után fog néhány briliáns számot előadni.

A ma est műsora:

1. Nádár Kata.
2. Három asszony.
3. Cigány nóta.

Zsidó népdalok:

1. Szól a kakas már.
2. Avromele.
3. Chassideus táncdal.

Karácsonyi Ili énekszámai.

Francia, német és angol dalok:

1. Le cloches de Nantes.
2. Dass puppenherz.
3. Seebaalade.
4. The Mann I lowe.

SZÜNÉT

II. rész:

1. Ballada a vándor apácáról.
2. A jazzband.
3. Tango Espanola.
4. A három patkány.

Karácsonyi Ili énekszámai.

1. Première.
2. Cirkusz.
3. Luise Duval.
4. Amerikai történet.
5. Aladár nagy számár.

Külön felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy az előadást rendes helyekkel tartják meg.

HADZSI MURAT — IVÁN MOSJOUKINE

Iván Mosjoukine nevétől hangos egész Kolozsvár.

Mindenki arról beszél kíváncsian, lázas érdeklődéssel, hogy milyen szép, milyen hatalmas, milyen felülmúlhatatlan az a hangos filmsoda, amelynek címe: „Hadzsi Murat” (Fehér ördög), címszereplője: Iván Mosjoukine. Soha nem várt még a közönség filmet olyan felfokozott kíváncsisággal, mint a „Hadzsi Murat”-ot.

A nagy világörökben valósággal elszedítette a közönséget a „Hadzsi Murat” s például Bukarestben egy-folytában három hónapig játszották espedig délelőtt 10 órától éjféltáni 1 óráig. Mindennap hét előadást tartottak s mégis napokkal előbb kellett jegyekről gondoskodni.

A „Hadzsi Murat” mindaddig a legdrágább film. Sohasem kellett még annyit film megszerzésért fizetni, mint ezért. Eppen ezért mindenütt, ahol előadták, háromszorosára emelték a helyárakat. A világ leghatalmasabb filmatrakciója. Főszereplő: Iván Mosjoukine. Kivételes helyárak: Páholy és földszint csak 30 lej, erkélyülés csak 20 lej, földszint első 8 sorban csak 10 lej. Előadások 3, 5, 7 és este 9 órakor.

Pénteken 3, 5, 7 és este 9 órakor: Hadzsi Murat (A fehér ördög) Iván Mosjoukine. Helyárak: 30, 20 és 10 lej. Szombaton 3, 5, 7 és este 9 órakor: Hadzsi Murat (A fehér ördög) Iván Mosjoukine. Helyárak: 30, 20 és 10 lej.

Csütörtökön kezdik vetíteni a „Hadzsi Murat”-ot a Magyar Színházban.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Kedden este 9 órakor: Medgyaszay Vilma egész estét betöltő kabaré-estélye, Karácsonyi Ili közreműködésével. dr. Bródy Miklós kíséretével. (Teljesen új, Kolozsváron még nem ismert műsor: Kodály Zoltán és Bartók Béla művei. Zsidó népdalok Kelen Hugó átírásában.)

KÖZGAZDASÁG

Drákói rendeletekkel monopolizálja a gabonát a Bethlen-kormány

Budapest, június 23. Vass József miniszterelnökhelyettes ma a parlament ülésén benyújtotta a gabonaértékesítés reformjára vonatkozó törvényjavaslatot. A javaslat a gabonaeladást kötelezően a gabona- és őrlemény-jegyektől teszi függővé. A jegyért búzánál 6 pengőt, a rozsánál pedig 5 pengőt kell fizetni mázszánsként.

Ezt az összeget minden évben a minisztérium állapítja meg. Importgabonát is csak gabona- és őrlemény-jeggyel lehet forgalomba hozni. A keveréklistát fajták forgalmi adóját úgy fogják behajtani, hogy a kenyérliszt adókulcsa ne legyen több az eladási ár négy százalékánál, a többi keveréklistát fajtáknál pedig az eladási ár 15 százalékánál. Alapot létesítenek, amelyből az esetleges kiadásokat fedezni fogják. Az alap bevételei a gabona- és őrlemény-jegyekből és a felemelt forgalmi adóból fognak befolyani. A javaslat intézkedik továbbá a gabonakészletek kötelező bejelentéséről.

Egy rézkoncert óriási nyereségei. Newyorkból érkező jelentések szerint a szokatlan és szinte katasztrófális áresések ellenére, amik a rézpiacra napról napra megismétlődtek, a világ legnagyobb réztermelői koncerje, az Anaconda Copper Mining Company legutóbbi kimutatásai során óriási nyereségekről számol be. A társulat 1928-ban 24,2 millió dollár, 1929-ben már 69,1 millió dollár tiszta hasznot mutatott ki. Azt hiszik azonban, hogy 1930-ban már nem fog ilyen nagyarányú nyereséget fel-tüntetni.

Az ACRED közgyűlése A Romániai Hitelezői Védegyelet ez évi közgyűlését július 7-én tartja meg Kolozsvárt a Banca Centrala tanácstermében. Amennyiben a 7-i közgyűlés nem lesz határozatképes, úgy a közgyűlést, a megjelentek számára való tekintet nélkül július 9-én tartják meg. A tárgyszorok pontjai: jelentés a múlt évi működésről, a számvizsgáló bizottság jelentése, beszámoló az országos védegyelet szervezeti munkálatairól. Az Egyesület nevének megváltoztatása és működésének az egész országra való kiter-

Francia, német és angol dalok. Mihály István, Losonczy Dezső, Görög László, Heltai Jenő, Lányi Viktor, Balassa Imre, Nádor Mihály, Várnai Zseni, Szép Ernő, Harsányi Zsolt művei stb. Rendes helyárak. Sorozatszám: 322.)

Szerdán este 9 órakor: Medgyaszay Vilma második estélye, teljesen új műsorral, Karácsonyi Ili közreműködésével. (Egészen más műsor, mint az előző este! Rendes helyárak. Sorozatszám: 323.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Kedden 3, 5 és 7 órakor: A szerelem dala és amerikai burleszk. Szerdán 3, 5 és 7 órakor: A szerelem dala és amerikai burleszk (utoljára).

Csütörtökön 3, 5, 7 és este 9 órakor az idei évad legnagyobb filmszenzációja: Hadzsi Murat, vagy a Fehér ördög. A hangos, zenélő filmek fedjelme. A világ leghatalmasabb filmatrakciója. Főszereplő: Iván Mosjoukine. Kivételes helyárak: Páholy és földszint csak 30 lej, erkélyülés csak 20 lej, földszint első 8 sorban csak 10 lej. Előadások 3, 5, 7 és este 9 órakor.

Pénteken 3, 5, 7 és este 9 órakor: Hadzsi Murat (A fehér ördög) Iván Mosjoukine. Helyárak: 30, 20 és 10 lej. Szombaton 3, 5, 7 és este 9 órakor: Hadzsi Murat (A fehér ördög) Iván Mosjoukine. Helyárak: 30, 20 és 10 lej.

Szombaton éjjeli előadás 11 órai kezdettel, csak felnőtteknek: Erotikon. Helyárak: 30 és 20 lej.

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné 15 és 10 lejes helyárakkal.

Vasárnap 3, 5, 7 és este 9 órakor: Hadzsi Murat (A fehér ördög). Helyárak: 30, 20 és 10 lej.

Vasárnap éjjeli előadás 11 órakor csak felnőtteknek: Erotikon. Helyárak: 30 és 20 lej.

ról. A büntető szankció a letagadott illetményösszeg ötvényszeresét veszi tervbe és a malomengedély megvonását. A második szakasz a gabonajelzővel foglalkozik, a harmadik az álló gabona eladásával, a negyedik pedig a terményüzletekkel. A gabonaterményüzletek csu pán testületek, bejegyzett terménykereskedő cégek, továbbá legalább száz katasztrális holddal rendelkező birtokosok és olyan személyek üzhetik, akik iparszerűen foglalkoznak gabonafeldolgozással. Bizonyos esetekben a minisztérium más személyeknek is adhat engedélyt terminüzletek lebonyolítására. Terminüzletekből eredő követelések nem érvényesíthetők bírósági úton, ha ezek a követelések játéktermények jellegével bírnak. Az ötödik szakasz felhatalmazza a kormányt, hogy rendeleti úton szabja meg az őrlési bért és a kenyér-, valamint lisztárt. A kenyérhez szükséges liszt keverési arányát is a minisztérium szabja meg.

jesztése. Alapszabálymódosítás. Ügyrend előkészítése. Az új kényszerjegyzési törvény ismertetése. A bécsi nemzetközi hitelvédelmi kongresszus határozatai és a külföldi védegyelettel való együttműködés. Esetleges indítványok, amelyeket július 3-ig kell írásban bejjeszteni az elnökséghez.

Tökéletesen kaotikus állapotok uralkodnak a newyorki tőzsdén. Newyorkból jelentik: A tőzsdén nagyobb áresések voltak. A hossz és baisse-párt között gígaszi harc alakult ki, amilyenre a legrégebb tőzsdések sem emlékeznek. Példátlán az is, hogy a kamatlábat 2 és fél százalékra csökkenték. A legalacsonyabb eddig 3 százalék volt. A kamatláb lezállításának okául azt mondják, hogy ezzel föl akarják segíteni a válságba jutott amerikai gazdasági életet. Az olcsó kamatlábat érvénytelenítik, mihelyt az Egyesült Államokból nagyobb mennyiségű aranyat exportálnak. A kamatláb csökkentése egyébként tegnap feljavított papirokat, így a Public Utilities papirjait 4 dollárral. Zárlatok azonban általában 3-tól 15 dolláros áresések voltak.

RADIO MŰSOR

Idő: Középeurópai
Június 24, kedd

Bukarest. 17: Könnyű zene. 18.30: Felolvasás. 18.45: Beszélőújság. 19: Angol lecke. 19.40: Rádióegyetem. 20: Rádiózenekar, közben felolvasás.

Budapest. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 3.30: A „Tündérvasar” meseórája. A játékosbolt legszebb babája. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Börzsnői Béla novellái: Piero és Pierett. Flótás Bus Boldizsár. 5.30: A magyar királyi 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye az angol parkból. 6.30: Rádió amatőrpósta. 7: Toll Árpád és cigányzenekarának hangversenye. 8: Színműelőadás a Studióból. 10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, majd gramofonhangverseny: klasszikus-, műdalok- és tánclemezek.

Bécs. 22: Zenekar.

Berlin. 20.30: Hangjáték.

Breslau. 20.15: Lehár: Eva c. operettje.

Frankfurt. 20: Hangverseny.

Köln. 20.10: Zenekar.

Lipsee. 19.30: Wagner: Nürnbergi mesterdalnokok III. felvonás egy részlete.

Stuttgart. 20: Hangverseny. 22.30: Romantikus zongorajáték, Schumann, Chopin műveiből.

Varsó, Kattovitz. 20: Rytel: Ujola c. operája.

Poznan. 20.30: Szórakoztató est. 22.15: Táncezene.

Riga. 19.30: Nemzeti ünnep közv.

Milánó. 21: Hangverseny.

Róma. 21.02: Enek- és zenekarihangverseny.

Oslo. 20.30: Mozart: Bastien et Bastienne c. operája.

Prága. 19.30: Kubiny: A három muskétás c. operettje.

Pozsony. 18: Tot népzene.

Brünn. 18.15: Gramofon.

Szerda, június 25

Bukarest. 17: Rádiózenekar. 18.30: Felolvasás. 18.45: Hírek. 19: Gramofon. 20: Cellohangverseny. 20.30: Felolvasás. 20.45: S. Babics operaezenes dalestje. 21.15: Zongorahangverseny. 21.45: hírek.

Budapest. 9.15: A honvédegyezred zenekarának hangversenye. 9.30: Hírek. 12.05: Hangverseny. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 3.30: Morse-tanfolyam. 4: Kelemen Ernő előadása: „A világ legnagyobb virágoskertje. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Kertész József novellái. Szemet-szemért. Találkozás. 5.35: A m. kir. Országos Tisztifőosztály nyelvtanítás. 7.15: Gyorsírás tanfolyam. 8: Operettészletek és kerinögök. 9.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, majd utána Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházban.

Bécs. 20: Bach művei orgonán. 20.50: Népszere est.

Berlin. 19.30: Berlioz: A trojaiak c. operája.

Breslau. 21.30: Szórakoztató est.

Hamburg. 20: Klasszikus operettek.

Lipsee. 19.30: Citerazene. 21. Kamarazene.

Stuttgart. 19.30: Verdi: Szicíliai veserénye c. operája.

Varsó Kattovitz. 16.25: A tenger napja. Közvetítés a Gdynia kikötőből.

Poznan. 20.30: Könnyűzene.

Riga. 19.03: Népszere hangv.

Róma. 21.02: Toscani est.

Milánó. 20.30: Könnyűzene.

Oslo. 20: Hangverseny.

Prága. 20: Beethoven: C-moll vonós-négyes. 20.05: Csehszlovák est. 21.02: Opera és balettest.

Pozsony. 19: Zongorajáték. Schubert: Momen Musikal. Liszt: Rógtönzött keringők.

Ostrava. 20.50: Vig dalok. 21: Kerinögök. 21.30: Harmónikázás. 21.35: Orlowegyeveg. 22.45: Gramofon.

Belgrad. 20: Zongorahangv. 20.30: Szlav rádiónégyesek. 21.45: Szlav dalok.

Elismert és bebizonyított leg megbízhatóbb teljes garanciát nyújt. Kapható minden gyógyszertárban, drogeriában és illatszertárban.

XIII ÉVF. Cluj-Kolozsvár június 24. 5690 ÉV - S

Az Új Kelet az es és bánati zsidó napil

Cikkeink utánn forrás megjelölés nélkül nem használhatók.

Kéziratokat nem és megőrzésükre

A világháboru

ma és Bulgária ként a „baikáni tő A macedón kérdés osztrák és angol b kánon, főleg pedig gáriában érvénye detleges társadalm turájú országokat feszültségben tartó hogy a világhábor biában repült fel, lehellő pernyével világot felgyujtsa

Azok a politik főleg gazdasági te amelyek a két bar res leszámolásokr pedig szinte vulk rökodtatásokra v ződésekkel megped lamalakulásokkal dódta, vagy legal nyugalmi állapotot „tüzfészekben”.

Es ha a macedó jelentkezik egy-eg ha Jugoszlávia mé is fel albániai asp ember”, értsd Törő a Balkánról: az el tāt teremtette me desre lendült ball Ma csaknem telje mondhatjuk, hogy mok politikai életé rületi aspirációk k az új statusquo fe ja az, ami a balká lalkoztatja.

A régi „tüzfészé jén az európai eg vesztélyeztetie, vag mat adott az ag eselszövésnek a szándékait a balk védésének kifogá Itáliába tolódott

A fascista impe todik éve nyu amegy is labilis az új egyensúlyt vacsínáltsága, mi moly elszántasága félelem kényszer mint a politikuso letes elszánása. A éle pár évvel ezet felé irányult és n közönséban — Albá ben. Csak termész balkáni hegemoni szere alatt Jugosi felé keresett véde inkább megtalált, rializmus Franci is a sanda mészá lantott.

Ez a sanda tel nyiltra, egészen zott. Turatti, az o titkára Rómában dott, amelyben a tömegek állandó pette bejelentette. Franciaország k rülhetetlen s e h Savoya és Nizza ölébe hulljon.

Aki ismeri az o tudja, hogy a fas kormány kiegészi